

На чекор од амбисот

Ќе победи ли разумот или ќе се удавине во сопствената крв?

Интервју: Александар Пандов

Целта на Заев е Македонецот да се тепа со Македонец

Странци на протестите

СДСМ ги збратими српските платеници и исламските радикали

Република

бр. 190, година V ■ петок, 22 април 2016 година ■ цена: 50 денари

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ТРГНА ПРОТИВ ВЕТРОТ

КАКВИ МРАЧНИ СЦЕНАРИЈА ПОМАТИ ИВАНОВ СО ОДЛУКАТА ЗА НАЦИОНАЛНО ПОМИРУВАЊЕ?

Innovation
that excites

NISSAN QASHQAI
ПИОНЕР И ЛИДЕР ВО КЛАСАТА,
2,5 МИЛИОНИ СОПСТВЕНИЦИ
И Вие!

ГРАТИС пакет 360° во вредност од 4.400€*!

Пакет 360° вклучува:

Nissan Connect (7" екран чувствителен на допир со комбинација на аудио, навигациски и комуникациски можности), Пакет сигурност (систем за автоматско препознавање на патни знаци, систем за предупредување при напуштање на возната лента, автоматско вклучување-исклучување на долги светла, предни и задни паркинг сензори, систем за одбегнување на фронтален судар, самозатемнувачки ретровизор), алуминиумски фелни 18", затемнети стакла, интелигентен клуч со Start/Stop функција на моторот, Around view monitor - 4 камери околу возилото + метална боја.

Скупи бр. 14, Скопје, тел: 02/511 11 30

02/511 11 31

www.nissan.mk

*4.400 € - 272.800 ден.

** Комплетната понуда за моделот може да ја добиете во салонот на Nissan.

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Ќе победи разумот или ќе се удавеме
во сопствената крв?

6

АНАЛИЗА

Водилката наречена деструкција:
македонските талибанци во акција

15

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Горјан Тозија

20

ЕКОНОМИЈА

Празниците ќе ги „изгорат“ паричниците

22

СВЕТ

Напливот на мигранти ги затегна односите
меѓу Италија и Австрија

26

ЗДРАВЈЕ

Доцент д-р Марија Хаџи-Лега,
директор на ГАК

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Гилјермо Мартинес, аргентински писател

38

СЦЕНА

Европа вљубена во Опи

42

СПОРТ | РАКОМЕТ

Игор Карачиќ

53

Анализа

8

Какви мрачни сценарија
помати Иванов со одлуката за
национално помирување?

12

Интервју

Александар Пандов, ГДОМ

Актуелно

19

СДСМ ги збратими српските
латеници и исламскитерадикали

29

Репортажа

Некрополите на Мали Дол

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски,
Александрија Стевковска, Бојан Момировски

Колумнисти: **Горан Момировски, Љупчо Цветановски**
Соработници: **Никола Петковски, Димитар Љоровски Вавваковски**
Лектори: **Анета Љубеvски, Тања Стевановска**

Фотографија: **Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **21 април 2016**

ВОВЕД

Ќе победи ли разумот или ќе се удавине во сопствената крв?

Ненаг Мирчевски | главен и одговорен уредник

Б еа потребни векови за да се избориме за сопствена држава, а само 25 години за да се доведе до состојба пред самоуништување. Интересно е што во изминатите две и пол децении имаше многу посериозни предизвици, кои можеа да ја турнат младата држава на колена, почнувајќи од самиот процес на осамостојување, економските санкции од Грција, притисокот за прифаќање на привремената референца, промената на знамето, атентатот на претседателот Киро Глигоров, криминалната приватизација, која остави 200.000 луѓе на улица, настаните од Гостивар, бегалската криза за време на бомбардирањето на Косово, воениот конфликт во 2001 година, територијалната поделба, сомнителната авионска несреќа на претседателот Борис Трајковски... Но сите проблеми и кризи предизвикани што од домашни, што од надворешни фактори беа надминувани благодарение на мудроста на толерантниот и мирољубив македонски народ. Овој пат, еден безрбетен лидер на опозицијата и неколку ужасно неспособни негови блиски соработници, со помош на криминалното подземје и „надворешните пријатели“ меѓу кои амбасадори, Сорос, „Канвас“, припадници на странски служби... решени се да одат до крај во намерата да го урнат целиот систем на државата до темел, по цена да предизвикаат ескалација на кризата, која може да доведе до крвав судир меѓу Македонците. Одлуката на Заев од средата да не оди на лидерската средба во Виена е само долевање масло на огнот, кој треба да ги запали страстите на тој, обично толерантен граѓанин. Неговото барање за одложување на изборите на 5 јуни би можело да биде иницијална каписла за активирање вулкан од незадоволство кај широката народна маса, која го контролираше трпението

со надеж дека кризата ќе добие институционална разрешница. Особено ако меѓународната заедница по којзнае кој пат премолчено го одобри неговиот деструктивен пристап.

Во тој случај, сакале или не, решението на кризата место на маса, неминувано ќе се бара на улица. Колку и да одолевал народот на провокациите и на предизвиците, политичките манипулации на Заев и агресивноста на неговата криминална банда го доведоа до крстопат што води во два сосема различни правци – да продолжи да толерира насилство и разнебитување на државата или решително да излезе и да каже стоп за агонијата што ја предизвикуваат овие дивни орди.

Одлуката да се излезе на масовен собир за да бара итно решавање на кризата преку предвремените избори на 5 јуни е само показател дека народот нема намера да се откаже од суверенитетот на државата во корист на одредена група криминалци, а тоа особено ги вознемири опозициските мршојадци, кои сакаат власт без соочување со шпекулациите.

Со кукавички крик опозициските медиумски перјаници и нивните аналитичари што во исто време одобруваат и поттикнуваат насилства од страна на хулиганите на СДСМ и на Сорос, уште во истиот момент го обвинија народот што застанува во одбрана на државата дека барал крвопролевање! Ова е само еден од низата апсурди што неуспешно се обидуваат да ги протнат како апсолутна вистина со цел да го оправдаат вандализмот што на големо го воспеваат.

Следејќи ја нивната искривена логика што ја пропагираат долг период назад, дивите орди, организациски

потпомогнати од „Канвас“ и од Сорос, имаат право да палат и да уништуваат, а неколкукратно побројната маса народ нема право да ги одбрани државните објекти што се цел на напади и културното наследство. Хулиганите имале право да напаѓаат полицајци, но полицајата немала право да се брани. Тие имале право да судат и осудуваат без докази и судење, а нив никој не смеел да им суди. Всушност, тие не ги ни признаваат судовите. Тие можат да прават сè, затоа што имаат чадор, а неистомислениците смеат само немо да следат и да го плаќаат зулумот. Хулиганите имаат право да напаѓаат медиуми и да тепаат новинари, но само опозициските новинари, медиуми и организации смеат да се жалат на условите во кои работат. Опозициските мегафони имаат право да го навредуваат секој неистомисленик, па дури и да се закануваат со одмазда кон секој што е од „другата страна“, а секоја критика на нивна сметка се цени како притисок врз „слободните медиуми“ и како говор на омраза. Истите тие што, наводно, се борат за слобода и за демократија го замолчуваат секој што мисли поинаку, секој што повикува на разум, на смиреност и на институционална разрешница на кризата.

Сите овие донкихотски „јунаци“, кои изминатите денови се пресметуваат со згради и со споменици, и напаѓаат полицајци во обид да се претстават пред светот и домашната јавност дека се борат за некаква правда, несвесно ја покажаа визијата на СДСМ за иднината на Македонија. И додека народот молчи, нивната агенда поминува. Но, не успее ли меѓународната заедница во најскоро време да го вразуми лидерот на опозицијата да прифати мирно решение за кризата, страшно е дури и да се прогнозира каков резултат ќе донесе улицата.

НАСТАН НА НЕДЕЛАТА

МАКЕДОНИЈА ЗА ФРОНТЕКС Е КЛУЧЕН ФАКТОР ЗА ОДБРАНА НА НАДВОРЕШНИТЕ ГРАНИЦИ НА ЕУ

Фронтекс ја истакна засилената гранична политика на Македонија како еден од најважните три фактори за намалување на бројот на нелегална миграција кон Европската унија. Европската агенција за заштита на надворешните граници, пребројувајќи ги нелегалните обиди за минување на границите на ЕУ, посочи дека „засилените политики што Македонија ги вовеле на својата граница со Грција, новата операција на НАТО во Егејското Море, како и Договорот помеѓу ЕУ и Турција, доведе до значително намалување на бројот на бегалци кои пристигнуваат на грчките острови во март“.

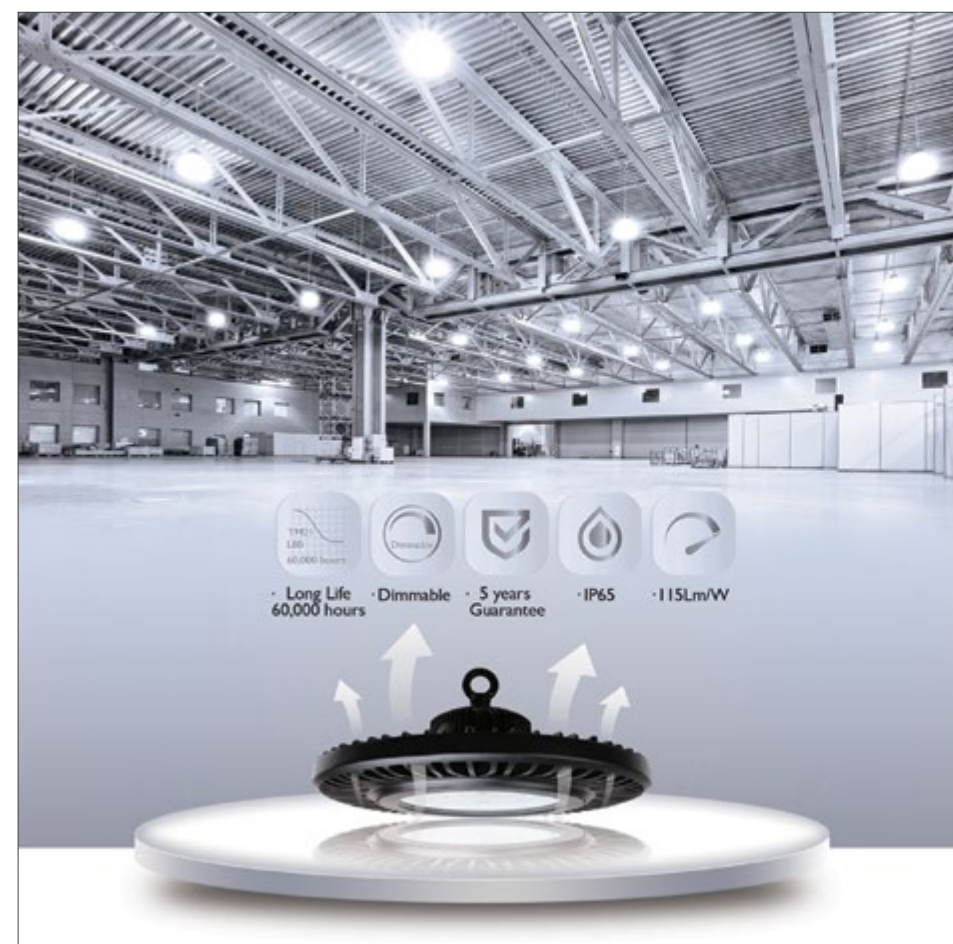
Во известувањето на Фронтекс во делот посветен на Западен Балкан, односно на балканската маршрута, се наведува: „Откако Македонија значително го намали бројот на бегалци на кои им е дозволено да влезат од Грција, бројот на детекција на нелегални преминувања од надворешните граници на ЕУ во Западен Балкан во март се намалил за околу 90 проценти во однос на претходниот месец.“

Бројката од 4.930 обиди за нелегално преминување во март, исто така, е речиси за десет отсто помал во однос на истиот месец од 2015 година“.

■ Ние покажавме дека имаме капацитети кои придонесуваат кон безбедноста на Алијансата - вели министерот за одбрана, Зоран Јолевски, во интервју за регионалниот портал „Балкан дефенс“, говорејќи за влијанието на Македонија во регионалната безбедност и за дваесетгодишниот процес за членство во НАТО. Тој потенцира дека начинот на кој Република Македонија се соочува со бегалската криза е уште еден аргумент зошто нашата држава ја заслужи поканата за членство во НАТО.

Цитирајќи ја американската конгресменка Кандис Милер, дека македонските војници ги чуваат шаторите на НАТО во Кабул, но не им е дозволено да спијат во нив, Јолевски истакнува дека денес Македонија ги чува шенгенската зона и европската граница, но не ѝ е дозволено да биде дел од НАТО и од ЕУ.

■ Ние покажавме дека сме спремни да ги исполниме тие обврски. Ние придонесуваме кон безбедноста на европскиот континент, придонесуваме кон соочување со проблемот со бегалците, но не можеме да ги уживаме предностите од евро-атлантските структури. НАТО и ЕУ даваат голема поддршка за Македонија, но ние заслужуваме да станеме целосни членови во овие организации - додава Јолевски, кој повторил дека полноправното членство во НАТО и на ЕУ, што ќе придонесе кон поголема стабилност и поголема безбедност во регионот и пошироко, е клучен приоритет на Владата. ■

LED BAY LIGHT - LOTUS
Full Range Industrial Lighting Solutions
Power: 40W - 230W

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Bilzoo

Одлуката на претседателот на државата за општа аболиција минатата недела беше дочекана на нож од сите страни – и од јавноста и од политичките партии. Политичарите глумеа незадоволство и го искористија моментот за политичко профитирање, а граѓаните, поведени од емоциите, ја примија како крајно неприфатлива. Сепак, ако се направи анализа на случувањата што следуваа во периодот по неговата одлука и ако на сето тоа се додадат одредени информации со политички и со безбедносен контекст до кои дојде „Република“, може да се заклучи дека Иванов, всушност, се решил да донесе една ризична, но храбра одлука, сè со цел да помати одредени мрачни сценарија

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ТРГНА ПРОТИВ ВЕТРОТ

КАКВИ МРАЧНИ СЦЕНАРИЈА ПОМАТИ ИВАНОВ СО ОДЛУКАТА ЗА НАЦИОНАЛНО ПОМИРУВАЊЕ?

Крајно нелогично, но сепак реално е дека првиот политичар што потврди дека одлуката на Иванов е исправна е истиот тој што најмногу ја злоупотреби. Лидерот на опозицијата Зоран Заев, кој по аболицијата веднаш ги повика своите приврзаници и платениците од некои соседни држави да кршат и да напаѓаат полицајци, е првиот што експлицитно ја потврди исправноста на одлуката на претседателот на државата.

Во интервју за турската новинска агенција „Анадолија“ Заев во негов стил, практично, призна дека Специјалното јавно обвинителство води истраги само по негови пријави, кои претседателот Иванов ги прекинал! Заев со тоа го потврди најсилниот аргумент на Иванов за аболицијата, да се спречи злоупотреба на СЈО пред изборите.

■ Со таа аболиција се уништени многу значајни предмети. Беа отворени 35 -36 истраги за кои опозицијата поднесе пријави. Се надевам дека СЈО ќе продолжи да

работи, без разлика дали станува збор за лица од власта или од опозицијата. Правдата треба да биде еднаква за секого - смета Заев, кој признавајќи дека СЈО ги следи само пријавите на СДСМ потврди дека пред изборите ќе се врши прогон само кон ВМРО-ДПМНЕ.

Тоа што во истото интервју Заев најавува објавување на нови бомби за кои претходно тврдеше дека му се предадени на СЈО е само уште една потврда за неговата политичка агенда во која, без разлика на одлуката на Иванов, изборите не беа избор. Тој најмалку трипати на своите прес-конференции и јавни говори изјави дека планира бојкот на изборите. Соочени со пораз, Заев и неговите партнерски организации финансирани од Сорос најавуваа бојкот пред одлуката на Иванов и пред средбата во Виена, која Заев ја отфрли поставувајќи нелогични предуслови. Всушност, одлуката на Иванов нема никаква врска со однесувањето на Заев, кој постојано тврдеше дека изборите зависат од два фактора: ДИК и медиумите. И покрај тоа што ДИК се

изјасни дека има услови за избори, а медиумите се регулирани со закон што има европска ѕвездичка, јасно е дека и без аболицијата и со неа Заев ќе продолжи со своето уништувачко сценарио.

Во овој контекст интересно е да се анализира и како Заев ги донесува своите политички потези во услови кога седи во скутот на Зоран Верушевски, кој, покрај материјалите за претставници на ВМРО-ДПМНЕ, ги има и материјалите штетни за СДСМ и за самиот Заев, но и кога е во тесни врски со криминални структури со кои однапред договара бизнис ако некогаш дојде на власт. Во колку други скутови седи Заев може да се види од тесните врски со најмалку две соседни држави за кои се зборува дека, освен што финансираат нелегални активности против македонската држава, во земјата имаат испратено свои оперативци за поддршка на луѓето на Заев. Во исто време треба да се имаат предвид и активностите на нашиот источен и јужен сосед. Бугарија (не

случајно) одржа голема воена вежба, а грчки воени авиони го нарушија воздушниот простор кај Гевгелија.

ПОЛИТИЧКИТЕ ПРИЧИНИ ЗАД ОДЛУКАТА НА ИВАНОВ

Фактот што во моментот кога шефот на државата ја донесе одлуката за аболиција имал повеќе од 60 проценти поддршка од македонските граѓани јасно говори за тоа дека тој иако често е напаѓан од политичките противници, точно знае што е највисокиот државен интерес. Како што јасно покажува дека и овој пат одлуката, иако е дочекана на нож од голем дел од граѓаните, ја донесол во интерес на граѓаните и на државата.

Во отсуство на функционална влада претседателот Иванов беше единствениот што можеше да стори нешто и тој го направи тоа што можеше. Се обиде да направи така наречена „промена на играта“ (Game changer) и да го смени текот на по-

литичките процеси, кои неминовно водеа до уште посериозна криза, посилено влијание на странците во македонската политика, поранлива позиција на Македонија на меѓународен план и неминовно силен притисок за менување на уставното име. Засега неразбраната, но, во секој случај, храбра одлука на Иванов за аболиција предизвика тензии на македонските улици, но спречи дел од овие процеси, кои на крајот можат да доведат до губење на македонскиот национален идентитет.

Се разбира, дел од јавноста не може да ја види големата слика и причините за реакцијата на шефот на државата, а дел од партиите иако свесни дека таа може да донесе помирување, ги игнорираа зборовите на Иванов во кои тој ја брани својата одлука.

■ Со намера да придонесам во решавањето на кризата и за релаксирање на односите и за намалување на тензиите меѓу спротивставените политички сили и нивните поддржувачи, а свесен за последиците за

државата и за граѓаните ако ништо не се преземе во оваа тешка криза, свесен за последиците врз мене со преземањето на овој чекор, но и со силна верба дека носам одлука во интерес на државата и на нацијата, нејзината стабилност и независност, одлучив да се стави крај на оваа агонија на Република Македонија - изјави Иванов во врска со одлуката за прекин на постапките почнати од СЈО.

БЕЗБЕДНОСНИ ПРЕДИЗВИЦИ

Шефот на државата својата одлука за аболиција ја донесе во исклучително сложени безбедносни услови во кои и северната и јужната граница беа цел на напади од различни групи, а во исто време бугарската и грчката армија, веројатно без меѓусебна координација, трупаат војска на границата со Македонија и вршат воени вежби и прелети во граничната област.

Веројатна Иванов за донесување на одлуката се водел и од безбедносните

закани, кои се многу посериозни кога земјата се наоѓа пред внатрешен судир и поради тоа се обидел со национално помирување да ја засили способноста за одбрана од безбедносни закани. Секоја логика вели дека во услови кога дури и во Министерството за внатрешни работи има двојна структура, раководена од две различни партии, за секој од надвор е полесно да ја оствари својата цел. Иванов сигурно добро ги анализираше сите ризици пред да ја донесе аболицијата.

ДИРЕКТНА ЗАКАНА ОД КОСОВО

Додека од грчка територија беа извршени најмалку четири добро координирани обиди за влез на 1.000 бегалци на четири различни локации, главната закана доаѓа повторно од Косово каде што со месеци се подготвуваат терористички операции во Македонија. Добро упатени извори за „Република“ тврдат дека додека бегалците долу на југ ги трошеа и децентрализираа безбедносните служби, група од 40 терористи се обидуваа да влезе на македонска територија со камион полн со оружје. Разузнавачки-

те служби ја пресретнале информацијата по што биле преземени засилени мерки на терен, поради што изминатите денови на небото над главниот град постојано надлегуваа хеликоптери.

Македонските безбедносни служби веќе ги информирале своите колеги во сојузничките земји од ЕУ и од НАТО дека земјата се соочува со директна закана од луѓе блиски на лидерите на кумановската група. Оваа група предводена од братот на Сами Укшини, а блиска на Даут Харадинај, планирала напади на судови и на затвори, киднапирања на полициски службеници за подоцнежна размена за заробените во Куманово и урбан тероризам. Според информациите што ги добиле и косовските власти и членките на НАТО и на ЕУ, еден од термините што групата ги разгледувала за напади во Македонија е 30 март за време на судењето на заробените во Куманово. Според анализите на безбедносните служби, овој напад со акција на македонските оперативци е спречен, но групата што сега е стационирана во село на Косово на самата граница со Македонија во регионот на Танушевци сè уште претставува сериозна опасност. Групата што успеала во Македонија да внесе оружје и муниција имала за цел да ја искористи поделбата на македонската политичка сцена, која се реперкуира и на Министерството за внатрешни работи и да предизвика терористички акти со цел трајна дестабилизација на Македонија.

И ВЕРУШЕВСКИ НАЈАВУВАШЕ КРВАВО СЦЕНАРИО

Според информациите од истрагата за случајот „Пуч“, кои се појавија во медиумите уште лани, Зоран Верушевски и петтоосомничениот Ѓорѓи Лазаревски во својата комуникација преку „Скајп“ зборуваат за крваво сценарио и за распад на државата.

„Ќе биде, најверојатно, граѓанска војна“, пишува Верушевски во еден од разговорите.

Црното сценарио, според него, било подготвувано подолг период, но за добро завршената работа на соработникот му ветува заштита и голема перспектива.

КАКВА БЕСА ДАЛ ЗАЕВ НА СВОИТЕ ИСЛАМСКИ РАДИКАЛИ ОД ПАРТИЈАТА БЕСА

Еден од политичките фактори што има свој интерес во разнебитувањето на Македонија во сегашната ситуација е еден од најблиските сојузници на СДСМ и на Заев. Движење Беса е формирано со една единствена цел, ширење на радикалниот ислам и на неговата салафистичка идеологија во Македонија. Беса како партија ги промовира идеите за радикален и за политички ислам во Македонија и активно работи на промоција на овие тези во земјата. Поради страв дека нема да бидат прифатени од албанскиот електорат кон кого се насочени, официјално се формираат како партија што во својата основа го има албанскиот национализам и преку кој имаат за цел да ги шират идеите за шеријатска држава на Балканот.

Во изминативе неколку години сведоци сме на обидите на радикалниот ислам да заземе поголемо влијание во светски рамки. Ваквите тенденции се финансиски и логистички потпомогнати од земји како: Катар, Кувајт и Саудиска Арабија, Турција, каде што владејачката „Партија на правдата“ на сегашниот претседател Реџеп Таип Ердоган има стратегија за враќање на влијанието на Турција врз земјите што некогаш биле дел од Отоманската Империја и сфера на влијание, со помош на т.н. политички ислам. За ваквата цел во Македонија со парите од арпскиот свет се отворени две ТВ-куќи ТВ „Ера“ и ТВ „Шења“. Како и по една ТВ-куќа во Тетово и во Кичево. Големи финансиски средства имаат и преку граѓанските и хуманитарни организации МАТУСЕТЕБ во Македонија и организациите ИЛКАСВ и ЕНКАР од Турција преку разграноците во Македонија и ИХХ.

За реализација на нивните планови и цели во Македонија, за ширење на радикалниот ислам формираат голем број невладини организации преку кои трансферираат милиони долари, за ширење на идеите на радикалниот ислам. Ваквите активности се дебело платени, особено од Турција. Потврда за ваквите тврдења пред неколку години дојде преку обелоденетата финансиска афера, во која учествувала лица блиски до Реџеп Таип Ердоган, кои преку здружението УСКУП префрлиле 1,5 милион евра на сметка на

Меѓународниот балкански универзитет, каде што се згрижени дел од кадрите на Беса.

Финансиската поврзаност станува повеќе од јасна кога ќе се погледне раководната структура на Беса, зад која стои Аднан Исмаили, човек што има завршено средно теолошко училиште во Приштина, а се образувал и во Џеда, Саудиска Арабија и Сараево, истиот бил и подржувач на познатото движење со терористичка матрица „Муслимански браќа“ од Египет. Што говори само по себе кој е овој човек и какви тези, ставови и политика може да застапува.

Исмаили за непречено ширење на својата радикален исламска идеологија во Македонија има формирано повеќе граѓански и издавачки организации, како што се: издавачката куќа „Логос-А“, печатницата „Фокус“, граѓанската организација „Мерхамед“ и „Визиони-М“, како и Меѓународниот балкански универзитет, каде што се вдомени дел од челниците на Беса.

Раководната структура на Беса е речиси целосно составена од поддржувачи на радикалниот ислам, кои имаат завршено исламско училиште, средно или високо. Почнувајќи од претседателот на Беса, Биљал Касами од Тетово, кој завршил средно верско училиште, кој моментално е редовен професор на Меѓународниот балкански универзитет во Скопје. Реџеми Скендер-Зејд, има блиски релации со салафистичкото движење и можеше да се види на протестите непосредно по акцијата „Монструм“ и на протестите против Израел, во Скопје. Дел од „Беса“ е и Африм Гаши сопственик и главен уредник на списанието „Шења“, истиот на повеќе албански

политичари им се заканува дека поседува дел од „бомбите на Заев“, учествуваше во уривање на споменикот на Цар Душан во Скопје, а негов зет за сестра е радикалниот исламист Алили Сејдула, кој загина во Сирија. Дел од Беса е и Азизи Аднан од Тетово, кој моментно е оца во с. Леарце, Тетово, кој своевремени бил избркан од факултет во Сирија и Јордан поради неговите блиски релации со Хезболах.

Целата раководна структура на Беса има и блиски врски и релации со политичари во Албанија и во Косово. Исламските радикали од Беса, за ширење на радикалниот ислам во Македонија најдоа свој сојузник во Зоран Заев и во СДСМ, кои деновиве со своите хулигански и насилнички групи дивеат низ центарот Скопје, фрлајќи со боја и со јајца по Порта Македонија и кршејќи сè што ќе им дојде под рака.

Од кажаното логично се поставува прашањето на кои линии се поистоветуваат ставовите на СДСМ и на Беса како најблиски политички партии во опозициониот блок. Целите на Беса кои може да се извлечат по направените анализи се: Промена на Уставот на Р.Македонија и формирање бинационална држава со официјализирање на албанскиот јазик на државно ниво. За ова Зоран Заев на Косовска телевизија се има веќе јавно изјаснето дека доколку би дошол на власт ќе го официјализира албанскиот јазик на целата територија на државата, со што би го вовел уште во основните училишта. За ваквото зближување на Беса со СДСМ се користат блиските врски и контакти

на „експертите“ Мерсел Биљали и Ким Мехмети со Зоран Заев и со Стево Пендаровски.

ГИ ИМАЛ ЛИ ИВАНОВ СИТЕ ОВИЕ ИНФОРМАЦИИ?

Несомнено е дека Иванов преку институциите под негова контрола и под контрола на владата има одлична слика за сите политички процеси и фактори во македонската криза.

Од тука, ако се следат изнесениите информации и логиката лесно може да се дојде до заклучок дека тој направил храбар обид да прекин на кризата преку консолидирање на македонската политичка сцена и помирување меѓу закрвените партии. Неговиот обид, иако беше дочекан на нож, всушност претставува обид за спречување редифинирање на државата, прашање на кое свесно или несвесно работи и Заев преку Беса, која веќе и јавно побара редефинирање на Македонија.

По одлуката на Иванов за аболација многу работи се нејасни, но има и такви што се јасни поради уставните и законските прерогативи на македонските институции. Една од чистите работи е дека изборите не може да се одложат. Во согласност со највисокиот правен акт во Македонија веќе закажани избори не може да се поништат ниту постои законска можност да се свика веќе распуштеното Собранието за да ја поништи одлуката. На оваа карта игра и Заев и затоа знаејќи дека со тоа би се прекршил Уставот бара поништување на одлуката за одржување на изборите. (P.P.)

ЌЕ УСПЕЕ ЛИ ИВАНОВ ДА СПРЕЧИ НОВО ЗАКРВУВАЊЕ МЕЃУ МАКЕДОНЦИТЕ?

„Сето она што се случуваше во изминатиов период, резултираше со досега невидена политичка конфронтација, со политика на меѓусебно пресметување и уништување. Бескраен реваншизам и омраза и лична конфронтација. Погледнете што им се направи на нашите политичари и од власта и од опозицијата. Тие толку многу завојуваа, работите отидоа толку лично и далеку, си отворија меѓусебно толку многу кривични постапки, што сега и едните и другите се подготвени да употребат секакви можни средства, само да не бидат поразени на следните избори, затоа што не знаат до каде ќе оди другата страна во продлабочувањето на личната пресметка, реваншизмот, омразата и ксенофобијата. Политиката се претвори во тоа кој кому ќе пушти повеќе кривични пријави и ќе отвори кривични постапки, кај кого ќе има повеќе претреси и притвори. Кој колку другиот ќе го заплаши и заглави. Судните се под невиден притисок од сите страни. Претставници на меѓународната заедница ни се шетаат низ судовите додека тие треба да донесат одлуки дали некого да притворат или не. Пред некој ден еден судија однесоа во болница затоа што колабира за време на процесот. Сево ова веќе станува за многумина неиздржливо, сè повеќе наликува на борба до истребување. Се плашам дека Република Македонија може да почне да наликува како онаа географска Македонија во 20-тите години на минатиот век, кога антагонизмот меѓу Македонците отиде до такви размери, што се претвори во меѓусебно истребување преку физички ликвидации. Да се потсетиме дека и тогаш тие беа поттикнати од надворешни фактори“, изјави претседателот Иванов за време на објавувањето на својата одлука за прекин на постапките поведени од Специјалното јавно обвинителство. ■

ЦЕЛТА НА ЗАЕВ Е МАКЕДОНЕЦОТ ДА СЕ ТЕПА СО МАКЕДОНЕЦ

Разговараше | Наум Сџоилковски
Фофо | Александар Ивановски

« Само што заедно, пред интервју-то, го проследивме обраќањето на лидерот на СДСМ, Зоран Заев, во кое тој го услови учеството на лидерската средба во Виена со европските претставници на покана на еврокомесарот Јоханес Хан.

ПАНДОВ: Од почетокот на политичката криза лани во јануари, до денеска, гледаме како еден човек може да се однесува антидржавно и антимакедонски. Гледаме како човек од свои лични побуди, нереализирани желби и фрустрации може да ѝ направи штета на сопствената држава. Најеклатантен пример за тоа е Зоран Заев. Една и пол година прави сè за да ја урниса Р. Македонија, да ги урниса институциите на системот, да се оцрнат луѓето што живеат во Македонија, без оглед на тоа дали се на функција или, воопшто, Македонецот како народ. Човек што прави сè само и само во личен и до некаде партиски интерес.

Кога меѓународната заедница повикува на дијалог за преку разговор да се реши оваа политичка криза, а тој го одбива тоа и и натаму инсистира дека најдобар начин за решавање на кризата е улицата, тогаш не верувам дека каде било во светот таков човек би го сметале за демократ или за нормален човек. Тоа е човек што ѝ посакува лошо на Македонија и прави сè од позицијата што ја зазема како лидер на опозиција да ја постигне таа своја цел.

« Хан ги повика лидерите од Македонија со очекување тие да бидат достапни, ќе се појави ли Заев во Виена?

ПАНДОВ: Не очекувам, човекот си ја тера својата агенда, а таа е таа деструктивната, за уривање, за кршење, палење на Скопје и на цела Македонија. За него не е решение разговор и дијалог, туку деструкција. Претпоставувам дека крајна цел му е граѓански, меѓумакедонски судир, да дојдеме во состојба брат на брат да дигне рака. Тоа би го направило Заев пресекаен. Ја поздравувам идејата на Хан да се сретнат во Виена и да се потврдат нештата што биле договорени, како возрасни мажи и како совесни луѓе, како што очекуваме дека секој од нив во тие договори го правел тоа што мислел дека е најдобро за Македонија, без разлика од политичката позиција од која тргнува. Сега на целата македонска јавност ѝ е јасно дека Заев не ѝ сака добро на Македонија.

« Се плаши ли сега Заев како би го образложил своето повикување, па и дејствување во насока на украинско сценарио?

ПАНДОВ: Јас очекувам дека оваа негова „екскурзија“ што ја прави, а за која ќе плаќа македонскиот народ, да биде најостро осудена од меѓународната заедница. Очекувам во буквална смисла да го „повлечат за уво“, нашите очекувања како граѓани на Република Македонија се дека меѓународната заедница, како гаранција, ќе направи сè за спроведување на Договорот од Пржино, а како крајна цел

Гледаме дека дејствува со најцрни организации, не само со Сорос, туку и со „Канвас“ за што има докази. Тоа се гледа преку насилството, начините на дејствување, обидот за правење конфликт со полицијата, се обидува да направи судир, а би го направило најсреќен Македонецот да се степа со Македонец. Сега се засилил со УЧК... Очекуваме в петок повторно да дојдат и УЧК и „Канвас“ да ги урнисуваат спомениците, вели Александар Пандов, аналитичар и претставник на ГДОМ

да биде одење на избори, еднаш веќе закажани за 24 април, сега на 5 јуни. Не можам ништо друго да очекувам.

Претпоставувам дека целиот притисок сега ќе падне врз СДСМ, како потписник на Договорот. Гаранција на тој договор се еврокомесарот Хан, но и амбасадорите Бејли и Орав, кои како потписници гарантираат дека тоа ќе биде спроведено. Не треба да потсетуваме дека сите точки од тој договор се исполнети - СЈО, министри во влада, ДИК, повлекување на премиерот, проверката на Избирачкиот список. Сите услови за избори се исполнети за да можеме да излеземе на избори. Јасно е дека Заев е уплашен, дека му е страв и дека се држи за сламка, а тоа е „правење будала и глуп“ на сите повици и на меѓународната јавност и на македонската јавност.

« Токму по најавите за украинско сценарио и деструкцијата на СДСМ и на организациите што им се блиски низ Скопје, повторно се активиравте со ГДОМ. Ја поминавте Македонија, што очекува народот, дали ја разбира сериозноста на моментот во која се наоѓа државата?

ПАНДОВ: За цела несреќа, иако Македонија е 25 години независна, ретко која држава може да се пофали дека имала толку бурна политика. Ако на тоа додадеме дека во Македонија има повеќе од 50 телевизии, стотици

интернет-портали и не знам колку точно весници и радија, Македонците, сакале или не, премногу добро се информирани за политичката состојба, дополнително што секојдневно ги гледаат сите немили сцени во кои се пали и уништува македонското добро.

На нашите собири, на ГДОМ, бидејќи ние не протестираме, ние се собираме, испраќаме јасна порака и до македонската јавност и до меѓународната јавност дека македонскиот народ знае што се случува во моментот и дека бараме строго придржување до договорените датуми од Пржино, а главната порака е да се излезе на избори на 5 јуни, како начин да се завршат сите овие политички несогласувања и расправи меѓу опозицијата и позицијата.

« Вам улицата не ви е непозната, па и кариерата ја почнавте на улица, на протести. Секој чин при протести има своја порака. Која е пораката со нападите врз народната канцеларија на претседателот, потоа Портата Македонија и фонтаната Воинот на коњ. Случајно ли се избрани токму овие?

ПАНДОВ: Воопшто не се случајни. Кризата почна со завршување на изборите на 27 април 2014 година кога Заев во 19 часот посочи дека им забранува на новоизбраните пратеници од СДСМ да учествуваат во работата на парламентот. Парламентот не е каква било

институција, тоа е храмот на демократијата, тоа е срцето на македонската држава. Со невлегувањето во парламентот тие не ја почитуваат институцијата Собрание. Не го почитуваат ни изборот на претседател на државата, потоа не признаваат МВР, Влада, не признаваат Уставен суд, не им чинат МРТ, судството, Обвинителството... Ништо не им чини на Заев и на таа негова мала група луѓе околу него, која дополнително, заради својата немоќ и безидејност, откако е дојден Заев на чело на СДСМ, е седната во skutот на Сорос. А тоа е, да повторам, збир на платени, пред сè, медиумски експонирани луѓе, новинари или таканаречени интелектуалци, кои за дебели пари спроведуваат нечији туѓи интереси, туѓи сценарија, сечии интереси и сценарија - само не македонски. Сега, пак, да се вратам на почеток, Заев не е главниот играч во таа опозиција. Главни играчи се Сорос и неговата мрежа таканаречени невладини организации.

Сите тие организации што протестираат сега сигурен сум дека ги финансира Сорос, или УСАИД, а некои од нив и странски амбасади. Невидена работа, ама тоа е така. Ако на почеток на кризата почнаа со непочитување на институциите, сега тие направија чекор понатаму, на, буквално, физички напади, со камења, бетонски плочки, со летви и со факли, со што сè не ги кршат институциите, со бои... Тоа е

организирано, така да излезат на улица, вооружен со камења, со молотови коктели... Позната активистка актерка повикува да бидат напаѓани со Молотови коктели. Дали е таа свесна што прави, дали тие луѓе се свесни што предизвикуваат?

Тие сега тргнаа физички да ги уништуваат обележјата на Македонецот. Не знам како да го изразам својот револт, особено од пред неколку дена кога го гледав тоа сквернавање на споменикот на Александар Македонски. Нормални ли се тие луѓе, свесни ли се дека тој споменик за најголемиот број Македонци сега е свет. Дали тоа некому му се допаѓало или не тоа си е нивна работа.

Втора работа за забележување е дека при одењето по улиците, почнале да застануваат пред нечији домови, со викање и со скандирање со погрдни зборови. Тоа е многу лоша порака што ја испраќаат. Од друга страна, треба да им е јано дека на ГДОМ, воопшто, на сите граѓани на Република Македонија, целата оваа ситуација им е дојдена преку глава и дека ако тоа е демократски израз на отпор, не гледам зошто и ние од ГДОМ или кој било граѓанин, да не ги примени истите начини на негодување кон СДСМ, кон пишувањата на Героски, Орданоски, ставовите на Фрчкоски или на Најческа или на Пендаровски, кои не опишуваат со најпогрдни зборови - стока, неписмени, трупови, неискапени, овци, што сè не зборуваат за нас - да отидеме пред нивните домови, па да излезат пред граѓаните и, исто така, да ни се обратат и да ни го кажат истото. Ако се продолжува со таа практика, а Оливер Спасовски не презема никакви мерки - не гледам дека некој има кривична пријава сега за сквернавањето на портата и на фонтаната - нема да ме чуди да има таква реакција од наша страна.

« Многумина оваа состојба ги потсетува на состојба од 2012 година кога СДСМ и опозицијата направија обид за упад во парламентот, кога за првпат имаше две групи поддржувачи на две политички опции и полицијата тампон-зона пред Собранието. Оттогаш до сега се чини отапуваат чувствата за тоа што е, а што не е прифатливо однесување при протести. Перцепцијата на горењето слики, палењето на канцеларијата, фрлањето столови, изнесувањето лаптопи како да е најнормален начин на изразување

протест и политички барања. Што значи ова за нацијата, за државата, што ќе се пренесе како модел на однесување?

ПАНДОВ: Прво опозицијата треба да расчисти и тоа е почетното, па и крајното што на опозицијата не ѝ е јасно, а тоа е дека на избори и само на избори на кои ќе излезат граѓаните може човек да дојде на власт. Сите други начини, тие што им ги раскажувал Заев како на мали деца дека со помош на уцени, на бомби, со помош на закани, ќе успее да направи неговата партија да дојде на власт, се крајно лош пример не само сега, туку и за во иднина. Ако јас знам дека со помош на нешто, што никаде во светот не е дозволено, со прислушувани приватни разговори, можам да уценувам државни функционери, бизнисмени, интелектуалци, новинари и со тоа да поминам некажнето и од тоа да нема никаква правна поука за другите - преку казната што би била изречена за тие луѓе - а тоа во овој случај се Заев и Зоран Верушевски, се испраќа многу лоша порака. Секој човек многу легитимно и нормално ќе размислува како да дојде до уред

со кој ќе може да влезе во приватниот живот на некој функционер или некој од јавниот живот.

Од кого било во светот, вклучувајќи ја и Македонија, да имате приватни разговори од четири години, како што кажува Заев дека има, а притоа некажнето да ги објавувате приватните разговори од тој човек, а тоа и натаму да биде несанкционирано, тоа е невиден преседан. Ние сега имаме таканаречено Специјално јавно обвинителство, кое се покажа дека е и политичко и партиско обвинителство на СДСМ, кое место да се грижи за тоа кој го сторил тоа во Македонија и ја предизвикал оваа криза, работи нешто сосема друго. Односно, прави обид за обвинение за кого било ако процени дека е поистакнат во владејачката партија, и на тој начин го оцрнува, го дискредитира човекот, верува дека ќе го ослабне рејтингот на партијата. Тоа и натаму се толерира, тоа и натаму се движи во тој правец и претпоставувам од таму Заев ја црпи силата. А прави сè само што повеќе да ја клекне Македонија на колена.

Гледаме дека дејствува со најцрни организации, не само со Сорос, туку и со „Канвас“, за што има докази. Тоа се гледа преку насилството, начините на дејствување, обидот за правење конфликт со полицијата, се обидува да направи судир, би го направило најсрекен Македонецот да се тепа со Македонец. Сега се засилил со УЧК. Внимавајте каква ненормална ситуација, „Канвас“ е српска организација. Колку што знам, Србите со Албанците не се „мирисаат“ нешто особено, УЧК произлезе од Косово, ама кога се работи за пари, бидејќи сега „Канвас“ е дебело платен, нема проблем. Па очекуваме в петок повторно да дојдат и УЧК и „Канвас“ за да ги урнисуваат и демолираат спомениците на историјата, кои се белег на оваа држава, а секој Македонец се гордее со нив.

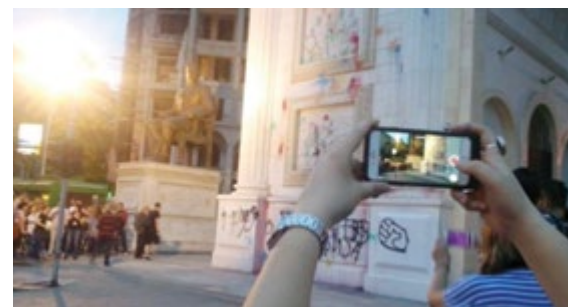
В петок излегува неделникот „Република“, в петок се протестите, но и средбата во Виена. Очекувате ли решение на кризата, како, но и кога?

ПАНДОВ: Конечното решение е многу едноставно. Меѓународната заедница ако ѝ посакува добро на Македонија, претпоставувам дека веќе има психолошки профил за Зоран Заев и е свесна дека се работи за непресметлива личност. Човек со лабилен карактер, кој во еден ден трипати знае да смени изјава. Меѓународната заедница колку и да имала желба да помогне за подигнување на неговиот личен рејтинг и на рејтингот партијата, не успеала во тоа.

Ако македонските граѓани се свесни, ако меѓународната заедница е свесна, тогаш треба масовно да се излезе на избори на петти јуни, очекувам тие да бидат верификувани како веродостојни, а тоа дека ќе бидат фер и демократски, нема збор, Македонецот не сака конфликт, да се дозволат тие избори, да поминат тие избори. По изборите на петти јуни, треба да направат сè за да помогнат за смена во СДСМ, со демократски сили и со нормални луѓе во СДСМ, сепак е тоа голема партија, со нормално раководство, со кое ќе може да се седне да се договара.

Додека е Зоран Заев на чело на партијата, кој е изваден од памет, пред сè, заради сопствената кожа, кому му е јасно дека по изборите, кои неминовно ќе ги загуби, му следува смена во партијата, а притоа не е сигурен затоа што има еден куп кривични пријави против него и покрај аболуцијата од претседателот Иванов, а тој не е застанат и ќе продуцира и натаму нови кривични дела плашејќи се за својата безбедност, ќе направи сè за што подолг период остане на чело на СДСМ.

За жал, Македонецот мора да сфати, посебно во СДСМ, и да се надмине самиот себе. Во рацете на СДСМ е клучот на решението на проблемот, не е кај никој друг. Сè друго е вербална гимнастика. Ако меѓународната заедница ѝ посакува добро на Македонија, под број еден треба да направи сè за да го натера Заев да излезе на избори, ама ако веќе не излегува на избори треба јасно да му биде кажано „ние ќе ги верификуваме овие избори на петти јуни“.

Удрија по Мајка Тереза, не го поштедија Самуил, сквернавењето на Александар Македонски никого не го изненади, а АСНОМ и децата-бегалци беа само далеку од шлагот на тортата на недоветните.

Партијата што целиот свој имот, седиште и многу други милиони ѝ ги должи на својата комунистичка историја, очигледно, полека но сигурно му се враќа на своето славно минато. Вистинска среќа е што немаме циновски кипови на Буда. Во сонот на новокомпонираните комунисти, кои одамна го носат погрдното име „комуњари“,

Катица Јанева е управник на новиот Голи Оток. Штета што ова е само филм, чијашто реализација не ја спречуваат парите на Сорос, туку граѓаните...

ВОДИЛКАТА НАРЕЧЕНА ДЕСТРУКЦИЈА: МАКЕДОНСКИТЕ ТАЛИБАНЦИ ВО АКЦИЈА

Пишува |
Љуйчо Цвејановски

„Разваљуј!“ – ова е една од најпознатите реплики од кулните експлуатационски филмови, во која партизанскиот командант, кој го глуми Мики Манојловиќ, во ерата на „ослободувањето“ влетува во црква со цип. Во Македонија, пак, репризата на т.н. иконоборство или уништување на реликвиите од минатото ја гледаме во сегашно време. Секојдневно и непресушно преку ТВ-пренос на истрите дејства на јуришниците на СДСМ. Агенцијата за аудиовизуелни медиумски услуги треба да побара на сите овие трагични видеа да стои „Спонзорирано од Сорос!“ Што директно в цѐб со милионите зелени банкноти, што индиректно преку пропагандата на неговите медиуми, со кои солено ги плаќа „професионалните“ новинари во државата. Би било фер, нели...

- Вистинска среќа е што немаме циновски статуи на Буда, како уништените во Бамијан во и за нас црната 2001 година, кои до-

колку ги имавме, најверојатно ќе настрадаа ако се вратат на власт – велат шегобијно на социјалните мрежи. Логичното и неминовно прашање, пак, кое само се поставува е - што е следно – Плаошник, Стоби, Скупи, Хераклеја, Самуиловата тврдина, скопското Кале, Охридскиот амфитеатар или ред други сакрални и свети објекти? Да, за нечија жал, сите овие и многу други колосални историски објекти беа реновирани и реконструирани во времето на ВМРО-ДПМНЕ, вклучувајќи го и владеењето од 1998 до 2002 година. „Вашите споменици“ е честа фраза во вокабуларот на соросидните хулигани и нивните антисоцијални поддржувачи, кои и историјата ја поделија на ваша и на наша. Дали македонските талибанци, незадоволните од сè, откако одлично им тргна со спомениците во Скопје, се подготвуваат да ги урнат или сквернават и другите објекти и споменици, сè што ним не им се допаѓа и не го исполнува условот за да биде споменик, барем според сфаќањата на партијата од „Павел Шатев“,

која и ден денес траурно плаче по „Бихакка“. Можеби е само прашање на време, откако ќе се заситат од демолирањето на спомениците стари 10 години и помалку, нивниот зголемен и веќе развиен апетит да си побара и постаро „годиште“ на спомениците. Иако, сега најстариот беше „само“ од 1927 година.

рамноправен член на преговорите во Виена и со која Заев долго се „консултираше“, навредувајќи ја по стоти пат интелигенцијата на сопствениот народ. Уште еден врв на една крајно безобразна трансформација - беа во коалиција до Пржино, за потоа да „раскинат“ само за да дејствуваат на повеќе фронтови.

промена на име, знаме, економија во колапс, територијални поделби и што ли уште не. Сите македонски „црни бисери“ собрани на едно место и водени од едно пишано правило: колку поочаен мандат – толку погласни и побезобразни. Новите кандидати се уште поопасни, биле премали за да бидат министри тогаш, а желбата толку голема...

СОНОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ТАЛИБАНЦИ

Удрија по Мајка Тереза, не го поштедија Самуил, сквернавењето на Александар Македонски никогаш не го изненади, а АСНОМ и децата-бегалци беа далеку од шлагот на торбата на недоветните. Партијата, која целиот свој имот, седиште и многу други милиони и ги должи на својата комунистичка историја, очигледно, полека но сигурно му се враќа на своето славно минато. Бескрајната деструкција и рунирањето на македонските споменици не е ништо за нив, ниту за прапраправниците на командантите, кои забрануваа одење во црква, го прогласија Ченото за предавник, воедно плукајќи, убивајќи и оцрнувајќи дузина други вистински Македонци, кои живеат и умреа за татковината. Ова е дежави, тогаш по барање на Коминтерна, сега по желба на Сорос. Некогаш за погрешна идеологија и позиција или сега за многу пари и истата таа позиција, но уништувањето на историјата отсекогаш било и ќе биде основа на дејствувањето на извртувачите, кои сега макотрпно и со судни маки се обидуваат да напишат нова, извртена антinationална страница на историјата, во која ги спречува само еден, единствен проблем, кој се вика народ. Проблемот што треба да го прескокнат македонските талибани е голем и е отелотворен во стотици илјади недостижни гласови. Залудно чадори, незаконски телефонски разговори, технички и дополнителни министри. Уште позалудно оставката на премиерот и горчливата надеж во СЈО и во Катица Јанева. Вистинскиот проблем се вика граѓани и нивниот дигестивен систем. Тие одамна научија да ги консумираат работите со доза на реална скепса, а со ова пропадна и извртувачката мајсторија на Соросовите кулинари, која

СДСМ ЖАЛИ ПО УБАВИНИТЕ ОД 1945 ГОДИНА

1945 година ќе остане во спомен и како година во која другарот Тито раскрстуваше со минатото на тогаш кралска Југославија. Насекаде се пишуваа антифашистички пароли и се воспеваше слободата, се копаа очите на иконите во црквите, истите се бојосуваа, крштевањето стана забрането со акт на највисокото комунистичко тело во државата, а неистомисленците завршија пред стрелачки вод или в затвор. Седумдесет и една година потоа, се бојосуваат споменици, со сласт, екстаза и со силно одобрување на толпата на нив се пишува „смрт на фашизмот, слобода на народот“, се уништуваат културни установи, СЈО неаргументирано „пустоши“ по социјалдемократските неистомисленци, а најлоша работа за СДСМ е да не го делите нивното мислење... Неминовно и поразителна слична слика на новокомпонирана, самозамислена и толку посакувана комунистичка перестројка, која толку грдо и природно произлезе од протестите на СДСМ. Ах, да, беше „Протестирам“, не СДСМ, нели?! Истата фирма-керка, која посака да биде

Во меѓувреме, од 75 пораснаа во неверојатни 80 организации. Јака му душа на Сорос. Настрана џеб. Замислете само кој најсоодветно би ги претставувал во австриската престолнина? Лично филантропот Џорџ би бил најдобро решение, Милчин би бил второто, а третото решение, пак, нуди широк дијапазон ликови како Ванхауте, Фрчкоски, Калајџиев, Најчевска, Дерала и куп други од т.н. универзитетски или антивладин сектор. Изборот е голем, осум десетици фалсификувани лидери на НВО, кои само во Македонија се АВО лидери искомбинирани со десетици исфрустрирани универзитетски професори со министерска позиција во времето на СДСМ во биографијата. Сите со катастрофални резултати, атентати, транзиции, приватизации,

КОСТОВ: „КАНВАС“ ДОБРО ГИ ИСТРЕНИРАЛ СОПАРТИЈЦИТЕ НА ЗАЕВ

Побеснетите и разулавени орди на Зоран Заев и на СДСМ, кои, наводно, протестираат за демократија, правда, слобода и мир, и се кажуваат како божем се некои невладини активисти, загрижени граѓани за иднината на Република Македонија, за колумнистот и поранешен обвинител Сотир Костов, всушност, во најголема мера се алкохолизирани и „напавкани“ хулигани, кои криејќи го својот идентитет, се вистински фантоми од „Канвас“, обични насилници, хулигани и улични криминалци, кои сквернавејќи ги спомениците на Александар Македонски, Цар Самуил, Мајка Тереза, АСНОМ и мотивот за децата-бегалци, се обидуваат да ја понишат културата, традицијата, уметноста и историјата на нашата држава.

КОСТОВ: Сега гледаме дека „Канвас“ и отпорот на Срѓан Поповиќ, Иван Маровиќ и на Слободан Џиновиќ добро ги истренирале сопартитците на Заев и таканаречените граѓански активисти, ги претвориле во улични терминатори, кои својот бес го искажуваат така што палејќи ги, уништуваат народни канцеларии на претседателот на Македонија, Горге Иванов, демолираат хотели, седишта на печатени и електронски медиуми, напаѓаат новинарски екипи, малтретираат и физички повредуваат полицајци. Со последниот уништувачки „перформанс“ ја покажаа и сета своја уметничка нагреденост и истурија речиси еден тон различни бои по фасадата на Министерството за култура. И сега се прашуваме: какви луѓе се тие, што покажуваат и што постигнуваат?

Пред сè, и над сè, покажуваат немоќ. Трошејќи и ширејќи ја негативната енергија, тие покажуваат дека се луѓе со нечесни намери и со штетни настојувања. Уништувајќи приватен и државен имот, но и културни споменици, потврдуваат дека по природа се деструктивни. Очајни луѓе. Немаат конкретен план и јасни цели, па затоа, кога дејствуваат, т.е. напаѓаат имот, и повредуваат телесен и физички интегритет, создаваат хаос и неред, а нанесуваат душевна болка и физички повреди.

Инструкторите на „Канвас“ (Центар за применети ненасилни акции и стратегии), гледаме, од нив направиле непресметливи бомбаш-самубијци. Исто така, повеќе од очигледно е дека далечински ги управуваат така што од нив прават насилни киборзи. Можеби, сега засега, сè уште не сечат глави, како колегите од ИСИС, ама во софистицираноста на уништување културни добра, со прашок за перење, спрејови, бои и испишани графити, ги надминаа. Нема што, за деструкција, нанесување повреди, уривање и уништување, имаат знаење, многу знаат. Богам, покажаа и вештина тоа знаење да го спроведат. Арно ама, не ги научиле и не сирнале во терористичкиот прирачник „Мостра за револуција“, дека бесот и агресивноста со кои се обременети во неограничени количини, се рецепт за пропаѓање на мирните протести и на ненасилните движења. Така мирот и правдата, кои ги изговараат, и на кои постојано се повикуваат, сега им се враќаат како бумеранг во устата како солна киселина. Оваа опасна материја, им ја јаде човечката супстанција и ги претвора во безнадежна деструктивна сила. Тоа е грозен насилнички синдром, кој ги претвора во терористи. Тука никој не може да им помогне, па ниту Срѓан Поповиќ, ниту кој било негов човек од „Канвас“. Тие и така одамна веќе се на црната листа на меѓународни терористи.

во новите услови никако не може да допре до, за нивна жал, имажинарните, несфатливи клиенти. Едноставно, веќе никој не ги „вари“ нивните глупости.

Проблемот на државата, пак, останува во проредени стотина очајни талибанци, кои силно и неаргументирано, верувајќи во воскресението на сопствената каста со сина крв, удираат ли удираат по националното, не запирајќи ниту пред најсветото.

Во сонот на новокомпонираните комунисти, кои одамна го носат погрдното име „комуњари“, Катица Јанева е управник на новиот Голи Оток (најверојатно „ала Алкатраз“ преадаптиран Змиски Остров во Преспа) на кој ќе страдаат илјадниците неподобни за „слободарската и демократска“ власт на СДСМ во иднина. Нејзин заменик, најверојатно, би бил новопечениот зет, особено поради идеолошката соодветност, толку битна за идната политичка констелација. Фатиме и Ленче се планирани за повисоки позиции, поради формата, нели. Патриотизмот и не дај Боже – ксенофобијата, ќе бидат најголемите мани за просперирање во државната служба, а рецептот за успех на ксенофилите е одамна прокламиран од Ременски и од Спасовски. Јасно е дека најквалитетниот кадар е на прво место за нив, а репер за квалитет е партискиот стаж и недостигот од зборот „не“ во вокабуларот на кандидатот. Бројот на фрлени камења кон полицијата и новинарите, како и количеството боја врз спомениците се одличен предуслов за висока работна позиција во администрацијата. Секако, огромен плус е сликата - гушнати со лидерот - во паричникот. Прашајте го Чауш. За него се подготвува ново министерство за лични карти и за пасоши...

МУЛА ОМАР И ЗОРАН ЗАЕВ

Слабоста кон бомбите не е единствената сличност што ги спојува талибанскиот лидер и лидерот на СДСМ. Мула Омар беше духовен отец и врховен командант и лидер на талибанците. Нашиот лидер на опозицијата, кој тежнее да биде лидер на државата и на партијата, самиот на себе си ја наметна и улогата на спасител, човек „црпнат“ од Бога од нивите во Муртино, т.е. лидер со сите предиспозиции на духовен пастир, личност што би била совршен спој на световното и на светото, барем за љубителите на социјалдемократската квазиидеологија. Ги дели фактот што според хроничарите на талибанското движење, мула Омар никогаш не лажел. А афинитетите на Заевите идолопоклоници за крајна деструкција и уништување на историските аретфакти се само случајна сличност со талибанските, нели... „Скопје 2014“, барем според анкетите, сега-засега е сигурно од грдите желби на СДСМ, исто како и илјадниците работни места и позиции во државните служби. Рекламата за заклучокот си дојде директно од нив, спонзорирана од Сорос, се разбира... ■

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

Доколку медиумските извештаи за српски активисти кои ги водат протестите во Скопје се точни, а според графитите „Никад више ВМРО“ поточни не можат да бидат, Македонија има целосно право да ги прогласи за непосакувани сите тие што дошле во земјата за да бидат инволвирани во насилни протести

СДСМ ГИ ЗБРАТИМИ СРПСКИТЕ ПЛАТЕНИЦИ И ИСЛАМСКИТЕ РАДИКАЛИ

Пишува | Горан Момирски

Членовите на српскиот „Отпор“, кои според медиумите ги координираат активностите на протестите низ Македонија, имаат своја задача која не е иста со задачата на најголемиот дел од тие што протестираат. Тие што излегле легитимно да протестираат поради незадоволство од актуелната влада или од актуелниот претседател, мирољубиво мора да знаат дека имаат одговорност да не одат по умот на тие што за пари и за црни агенди доаѓаат во Скопје за да бидат дел од протестите. Одговорноста е, пред сè, во опасноста за време на протестите да се случи насилство, да има повредени или не дај боже, загинати граѓани. Она што на најголемиот дел од демонстрантите не им е јасно, е дека странците што дошле во Скопје со високи дневници од стотици долари не ја сакаат Македонија како што ја сакаат тие. Нивната цел не е само да се урне Груевски и да се устоличи Заев, нивната цел е да се предизвика хаос во кој тие што ги испратиле во Македонија ќе можат да ги остварат своите интереси.

Сите што демонстрираат мораат да знаат дека протестите имаат свој циклус на работа и дека во одредена фаза може да дојде до ескалација од која нема враќање. Протестите можат да променат нешто само доколку

тие предизвикаат силни емоции и тензии, а во земја како Македонија, каде што се демонстрира со години (од 2009 имаме постојани демонстрации и нереди поради политичко несогласување) единствен начин да се предизвика хаос е да падне крв. Информациите дека деновиве во Македонија пристигнуваат луѓе од Косово кои од различни причини ќе им се придружат на протестите на опозицијата, дополнително ја прават работата опасна. Исто како што во редовите на „Отпор“ има експлициски и воени офицери, така и меѓу албанските активисти од Косово има поранешни членови на УЧК кои имаат поминато воена обука. Зошто припадниците на двете балкански нации што најмногу се мразат во Скопје се побратимија, е најдоброто прашање што треба да си го постави секој демонстрант. На просечниот македонски демонстрант ни на крај на умот не му е дека некои луѓе се подготвени на сè за да се дојде до посакуваниот хаос.

Споменувањето на „украинското сценарио“ во овој контекст можеби не е најсоодветно, но ако веќе се анализира ситуацијата, треба да се знае дека за време на демонстрациите во Киев, најмалку петмина од демонстрантите загинаа со куршуми во грб. Иако на

почетокот целиот свет тврдеше дека се работи за ладнокрвни убиства од страна на полицијата под контрола на украинската влада, подоцна истрагата покажа дека се работело за убиство за да се зголемат тензиите. Тоа значи дека загинатите беа убиени од тие што ги организирале протестите и на кои им требало крв за да можат да ја урнат владата на Јанукович. Во македонскиот случај не можеме да се потпремее на надежта дека тоа нема да се случи затоа што се работи за ситуација која организаторите, кои и да се, не можат да ја контролираат. Инцидентите кај Портата „Македонија“ и пред Информативниот центар на ЕУ покажуваат дека патот од мирен протест со фрлање боја во фонтаната под „Воинот на коњ“ до вистинска крв по скопските или по битолските улици, е мал.

Посебен проблем е провоцирањето и малтретирањето на припадниците на македонските полициски сили кои со месеци не се прибрани дома, спречуваат бегалци да влезат во Македонија на границата со Грција, се соочуваат со навивачките групи на спортските натпревари, и на крајот, мораат да ги трпат вербалните и физичките напади на демонстрантите, кои очекуваат тие да бидат тепани и навредувани без притоа да реагираат во самоодбрана. Едноставно е, македонските полицајци во безброј случаи покажаа дека се вистински бранители на Македонија без разлика на политичките, на етничките или на верските тензии со кои директно се соочуваат. ■

Рекоа, не порекоа

**ЈОХАНЕС
ХАН**

Не можам да ветам ништо, но се надевам дека постепено луѓето во регионот и во некои други делови ќе разберат дека демократијата значи да се постигне договор и компромис, а не да се има став на победник и на губитник. Во спротивно, никогаш нема да бидете успешни. Луѓето во регионот заслужуваат подобра иднина, а тоа е можно само ако се има јасна европска перспектива. Ова вклучува европско или демократско сфаќање на владеењето на правото. Ова, мислам, веќе е одговор на опсежното помилување луѓе од страна на претседателот на државата.

**ЃОРГЕ
ИВАНОВ**

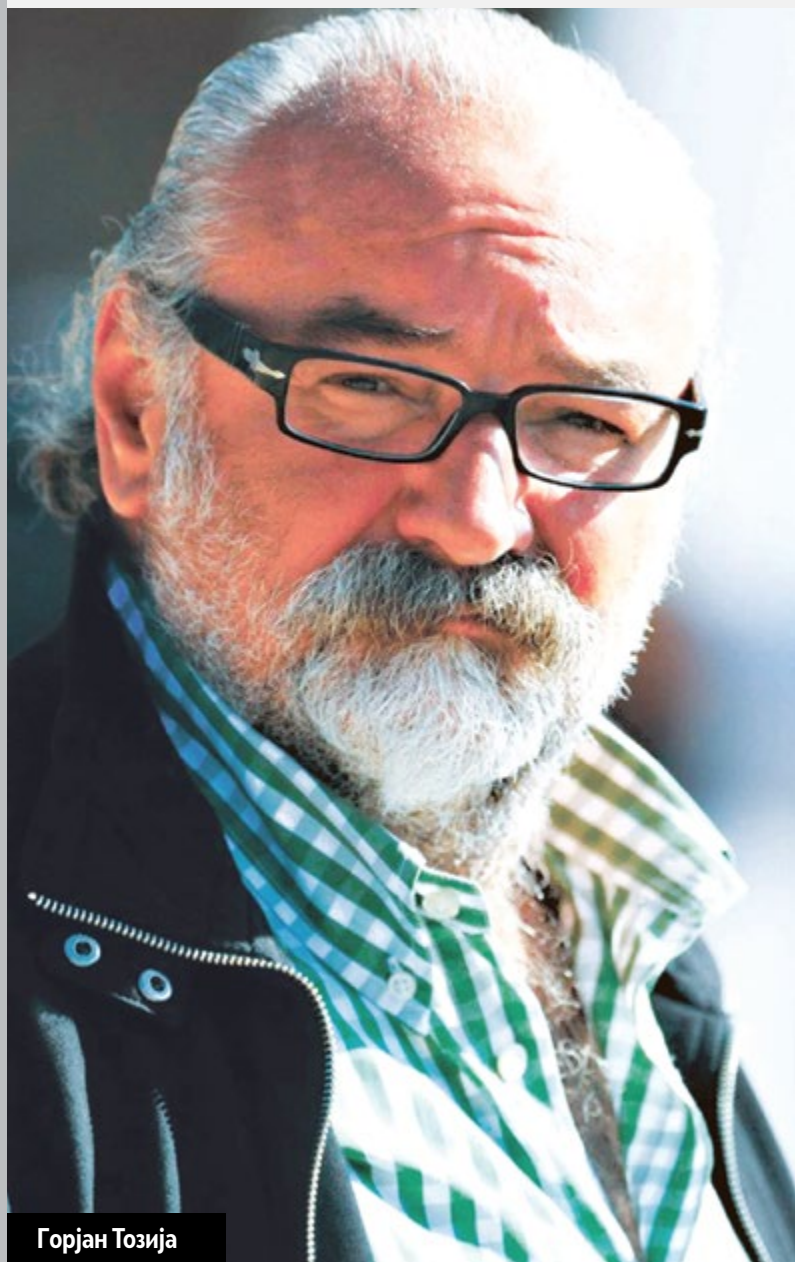
Сите што ја знаат историјата знаат што е мајски манифест и како се постигнува обедувањето и помилувањето. И како тоа некому не му чинело и поради тоа почнале физички пресметки кога во некои наши соседни градови по улиците течеше крв. Ќе го враќаме повторно тоа, Македонец на Македонец да дигне рака? Тоа е ненаучена лекција.

**ЖИДАС
ДАСКАЛОВСКИ**

Насилните демонстрации од средата, сквернавењето државни споменици, како Порта Македонија, спомен-обележјето за деца-та-бегалци од Егејска Македонија, нападите и вандализмот на приватни медиуми, професори и нивните кабинети, укажуваат дека за дел од учесниците во протестите не постојат граници на однесување. Ризикот е дека ваквото повторено однесување во комбинација во подбуждување од неодговорни партиски лидери што лицитираат со „украински сценарија“ и евентуална блиска средба со приврзаници на другата опција ќе не доведе до граѓански судир, кој може да произведе спирала на насилство и да ја урниса државата втурнувајќи не сите во едно претполитичко битие каде што секој секому му е волк и може да си ја толкува вистината, правдата, законите и силата на свој начин. Како никогаш повеќе не ни е потребен еден консензус на елитите, кој би се случил брзо и одлучно, со заеднички решенија за кризата. Во отсуство на тој консензус народот ќе мора да постапи паметно.

ШТО РЕЖИРА ПОГРЕБАЛНИОТ РЕЖИСЕР ПРЕД ТРИУМФАЛНА?

Горјан Тозија

Роден:
27.10.1954 година

Образование:
Џрејш асисџент

Хоби:
Џоѓребален режисер

Политичка ојределба:
Робин на Бејшмен

Горјан Тозија, од „Еднооки“ познат и како „Тозовац“, советник за култура на Бранко Црвенковски, режисер на погребите. Викаат потекнувал од удбашко семејство алергично на македонски патриоти од Битолско и од Преспанско.

Така викаат, а тоа и не ни е од некаква важност. Нашиот човек е човек со лик и со дело. Кариерата ја почнува како трет асистент на режисерот, работи и сработува и прераснува во режисер. На погребите. Да не беа тие погребите, ќе останеше анонимен продуцент на филмови, од тие, чиешто име го пишуваат со ситни букви на ултрабрзите телопи, па остануваат невидливи за голо око.

Горјан Тозија се прослави со беспрекорната организација на погребот на Борис Трајковски. Дипломатите тогаш беа изненадени од

неговите организациски способности, па повеќепати му оддадоа признание, а и кажаа некој убав збор за него, па и од Косово му се јавија да го организира погребот на Ибрахим Ругова.

И така покојните претседатели му го отворија патот до претседателското рамо на Бранко Црвенковски. Овој што дојде на местото на штотуку погребаниот Трајковски. Откако извиси во Министерството за култура, претседателот го назначи за советник за внатрешни прашања. Лојален колку може, во изборната кампања за претседателските избори беше шеф на тимот за логистика во изборниот штаб на Црвенковски. Додека работеше во претседателскиот кабинет го придружуваше Црвенковски на сите патувања и беше Бранковиот човек за сè, Робин на Бетмен.

И, во најблескавото го снема. Нешто многу погрешил, па од кабинетот го испратија во заборав. Се шлапкаше потоа во плиткото, неславно беше директор на филмациите, си замина како темната страна на филмот, па потшутнат и подзаборавен посака повторно да се вивне.

А каде би се вивнал Робин, ако не до рамото на Бетмен. Бетмен од Муртино. Но, сега

нема погребите што ќе му го отворат патот до рамото. Пролет е, раззеленето, време за протести. Затоа нашиов, гајбите јајца под мишка, бомбите во боја и во бој. Како Дон Кихот со ветерниците, удри по спомениците. Вика не биле споменици, не му се допаѓале. Ќе ги обоел, ќе ги нагрдел. А во овие контрашиве, се собрале два-тројца, сакаат да удрат по неговите, да вратат. И ене цела недела си ги држат јајцата. Барем да имаше графит, по него ќе удре, викаат контрашите. Ама нема. Туку, овој пак е во филм. Или на погреб. Важно да има ритуали. Прво, многу ни е тешка состојбава, не се издржува, мора на улица, слободата ќе ја бараме. Запаметивте, слободата. Ти ќе удриш, ти ќе офнеш демек те удриле, јајцата, бојата, прашокот за перене, кој што има по дома, нека понесе, ти легни мртов прави се, јас ќе викам „Нема правда, нема мир“, што знаеш, може некој ќе ме сфати сериозно. А и да не ме сфати, само тој нека ме прифати.

Се подлажал муртинецот премиер ќе биде, па брзо-брзо се залета третиот асистент да стане прв Робин во кабинетот на Бетмен. Абе филмови! Режисерот на погребите режира протести. Само, знае ли кого погребува овој пат? ■ (Р.Р.)

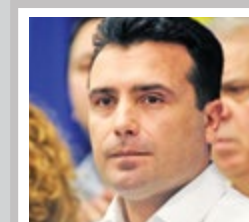
Рекоа, не порекоа

**НИКОЛА
ГРУЕВСКИ**

Можам да кажам дека, навистина, мотивот е патриотски и токму затоа нашата реторика кон него е многу поумерена отколку реториката на СДСМ, меѓутоа, сепак, ние не можеме да се согласиме да бидеме ставени во исти кош, со еден класичен криминалец каков што е Заев. Со еден ноторен лажго, со еден патолошки лажго, со човек што е спремен да си ја продаде државата и државните интереси заради негов личен интерес, со човек што е безрбетник, за нас е неприфатливо, за мене лично е неприфатливо да бидам во исти кош со една таква личност, со човек што едно зборува друго прави, човек што ги лаже и најблиските во неговата околина, неговите најблиски пријатели, неговите најблиски соработници во партијата, човек што ја лаже целата нација и да бидеме ставени во исти кош со него, тоа е неприфатливо.

**ЗОРАН
ЗАЕВ**

Сите знаат дека името може да се реши само ако заедно седнат лидерите на сите политички партии. Без разлика, еве СДСМ ќе биде власт утре, треба да седне со новата опозиција. И да разговараат транспарентно да ги информираат граѓаните и да го направи чекорот. Решение постои во делот на меѓународната употреба, само треба да се активира од страна на македонската страна и кога почнаа сомневањата, опозицијата јас ја водам, ги викнав и Орав и Бејли, ги прашав. Ако има нешто договорено под маса, океј терајте со човекот, но чесно е да ни кажете. Одговорите беа негативни. И со зборовите со кои беше кажано беше потврдено дека тие веќе не му веруваат. Уште 20 години да остане на власт нема да направи исчезор.

**СЕБАСТИЈАН
КУРЦ**

Инцидентите во кои се применува насилство против македонските безбедносни сили се сосема неприфатливи. Ние сме соочени со апсурдна ситуација во која нерегуларни емигранти користат сила за да влезат од земја-членка на Европската унија во земја што не е членка на ЕУ. Мораме да испратиме јасна порака дека политиката на пропуштање ирегуларни емигранти низ Западниот Балкан е завршена. Не е возможно тие да одбираат во која земја ќе побараат азил. Европската унија и Австрија ја поддржуваат Грција во обезбедувањето на основната грижа за бегалците. Во исто време, границите мора да останат затворени, и оттаму ние ѝ помагаме на Македонија да ја заштити својата граница.

СЕ НАБЛИЖУВААТ ВЕЛИГДЕН И ПРВИ МАЈ

ПРАЗНИЦИТЕ ЌЕ ГИ „ИЗГОРАТ“ ПАРИЧНИЦИТЕ

Пишува | Александрија Сивковска

Празници се ближат. И тоа дури два во исто време. Годинава Велигден и Први мај паѓаат во ист викенд, што значи двоен трошок. Или, пак, не. Совпаѓањето на два празника може да значи со еден трошок да се поминат и двете празнувања. Сепак, најголем проблем за богато славење е што празникот се паѓа на крај, односно на почеток на месецот, кога граѓаните сè уште немаат земено плата. Но Македонецот не би бил Македонец ако не успее да се снајде за да прослави најдобро што може и знае. Според слободна пресметка, за да се прослави Христовото воскресение и празникот на трудот, ќе бидат потребни од 3.000 до 6.000 денари. Тоа значи дека

за празничната трпеза мора да се обезбедат јајца, јагнешко месо, салати, десерт. На ова се надоврзуваат и некои празнични декорации, кои се вистинска радост за децата, но одземаат добар дел од домашниот буџет. Во овој случај се работи за празнување во домашни услови. За да се поминат празниците надвор од земјава или во некои од туристичките места во земјава, се разбира, трошокот ќе биде многу поголем.

■ Македонските граѓани за Велигден трошат помалку отколку, на пример, за Божиќ. Сепак, трошењето зависи од можностите на секое семејство, но едно четиричлено семејство не може да помине

без 3.000 денари. Тука е јагнешкото месо, чијашто цена е околу 350 денари за еден килограм, а треба да се купат барем четири-пет килограми, тука се неизбежните табли вапсани јајца, салата, тава и со друг вид месо, бидејќи не јаде секој јагнешко. Сето тоа е проследено со добра голтка вино, пиво или сок. Десертот може да биде разновиден, од овошен до чоколаден колач, но дечињата ги обожуваат велигденските чоколадни јајца, кои задолжително се дел од велигденската декорација. Дел од подготовките за Велигден е и храната што се користи во деновите на строгиот пост, при што се купува повеќе риба, овошје и зеленчук. Но, секако, неизоставен дел се и велигденските декорации,

Според слободна пресметка, за да се прослави Христовото воскресение и празникот на трудот, ќе бидат потребни од 3.000 до 6.000 денари. Тоа значи дека за празничната трпеза мора да се обезбедат јајца, јагнешко месо, салати, десерт. На ова се надоврзуваат и некои празнични декорации, кои се вистинска радост за децата, но одземаат добар дел од домашниот буџет

како и подароцињата за помалите деца – велат продавачите.

Без месо нема празник, а во зависност од изборот на купувачот и цените се различни. Најевтино е свинското месо, кое може да

се купи од 220 до 310 денари, јунешкото е најскапо и чини до 480 денари, а јагнешкото во моментот се нуди по цена од 320 денари за еден килограм, но не се исклучува можноста последните денови пред Велигден да достигне и многу повисока цена. Трговците велат дека за Велигден, во просек, потрошувачката се зголемува до 30 отсто на сите производи, со оглед на тоа дека граѓаните ги фаќа потрошувачката еуфорија. Во пресрет на празниците многу често се случува несовесните трговци да се опарат, кревајќи ги цените до небо, посебно на зелените пазари.

■ Сега краставиците се продаваат за 40 денари, доматиците за 60-70, младиот компир за 40 денари, марулата за 10 денари, ама очекувам деновите пред празникот цените да вивнат бидејќи секоја година се повторува истото. Трговците тогаш најмногу заработуваат, место да ги попуштат цените, па сите да можеме да си дозволиме да купиме овошје и зеленчук. Олеснително е што годинава цените на јајцата се малку пониски од претходната година, па можеме да вапсаме повеќе јајца бидејќи внучињата најмногу на нив им се радуваат. Добро е што годинава Велигден со совпаѓа со први мај, па со еден трошок ќе поминеме два празника - вели една скопјанка.

Деновиве многу посетени се продавниците каде што можат да се најдат велигденски декорации. Најмногу се трошат

керамичките садови, украсите за на врата, кошниците. Сите се различна цена, што значи има и поскапи има и поевтини, па секој може да си направи избор и да пазари што му одговара на длабочината на џебот.

■ Искушенија за купување има на секоја чекор. И трговците, но и производителите се научија дека за празник сè поминува, па измислуваат разни пакетчиња и производи поврзани со празникот, кои, едноставно, мамат да ги купиш за помалите во семејството. Тука се чоколадни зајчиња, огромни чоколадни јајца, мали чоколадни јајца, кои на прв поглед се интересни и привлечни за купување, но кога ќе се отиде на каса, друга е приказната. На пример, едно големо чоколадно јајце платив 260 денари, чоколадно зајаче 90 денари, малите јајца се по 120 денари пакување, четири поголеми чоколадни јајца чинат дури 240 денари. Сè на сè, сметката беше околу 1.000 денари, за нешто што веднаш ќе се изеде. Каде се другите трошоци? Но Велигден е еднаш во годината и мора достоинствено и со кеф да се прослави - вели Милка Станева од Скопје.

Според неа, со совпаѓањето на два празника годинава дури ќе се заштеди.

■ Место да се врти скара за Први мај, па потоа пак да се купува за Велигден, годинава двата празника ќе се поминат на еден трошок - вели таа.

Како и да е, празниците се време на семејни радости, собирања и не е важно дали на нив ќе се потроши повеќе или помалку, важно е да се сочува симболиката на нивото значење, која го сплотува целото семејство. ■

ПАЗАРЦИИТЕ БАРААТ МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ЗЕЛЕНИТЕ ПАЗАРИ

Неопходна е модернизација на зелените пазари со цел да се обезбедат подобри услови за пазарење и да се задржат купувачите, сметаат од Групацијата на пазари при Стопанската комора на Македонија. Анализите покажуваат дека со појавата на супермаркетите и со продажбата на зелените производи во нив е намалена продажбата на зелените пазари од 10 до 20 проценти. Токму затоа организаторите на пазари во Македонија треба да инвестираат во модернизација на пазарите поради што изминатите години има големи активности во овој поглед.

Во тек е модернизацијата на пазарите во Битола и во Штип, а од „Скопски пазар“, како организатор на пазарите во Скопје, веќе се најавени два инвестициски проекта, односно реконструкција на Бит-пазар и изградба на нов пазар во населбата Ново Лисиче во близина на црквата „Света Софија“. Двата проекта се во фаза во која треба да добијат одобрение за градба, по што се планира да се започне со градежните активности.

ПОРАСТ НА ПРОМЕТОТ НА ИНДУСТРИЈАТА

Прометот во индустријата во февруари годинава, во однос на февруари лани, бележи пораст од 14,9 отсто, објави Државниот завод за статистика. На домашниот пазар бележи пораст од 9,5 отсто, а на странски пазари бележи пораст од 16,2 отсто. Прометот во индустријата во секторот Рударство и вадење камен во февруари 2016 година, во однос на февруари 2015 година, бележи опаѓање од 5 отсто, а во секторот Преработувачка индустрија бележи пораст од 15,7 отсто. Прометот во индустријата во февруари 2016 година, во однос на јануари 2016 година, бележи пораст од 9,8 отсто, додека во периодот јануари-февруари 2016 година, во однос на периодот јануари-февруари 2015 година, бележи пораст од 11 отсто.

МАКЕДОНИЈА ЌЕ ДОБИЕ ПАРИ ОД ПРОДАЖБА НА ИМОТОТ НА ПОРАНЕШНА СФРЈ

Пет објекти кои ѝ припаѓале на дипломатско-конзуларната мрежа на поранешна СФРЈ ќе бидат продадени, а средствата од продажбата ќе бидат распределени на шесте држави наследнички, меѓу кои е и Република Македонија. Станува збор за имот на дипломатско-конзуларните претставништва во Њујорк, Бон, Берн и во Токио, чија пазарна вредност се проценува меѓу 70 и 80 милиони долари.

Покрај станот на Петтата авенија, кој е затворен од 1992 година, во Њујорк на продажба ќе биде ставена и зградата во која во моментот е сместена Амбасадата на Србија во ОН, чија вредност е околу 11,8 милиони долари. Србија, исто така, како свои амбасади ги користи и објек-

тот во Токио, кој се проценува на 16 милиони долари, како и оној во Берн, кои одат на продажба. Инаку, Србија, меѓу другото, бара од сумата од продажбата на петте објекти прво да се издвои дел за покривање на нивните трошоци за одржување на станот во Њујорк, кои според нив, изнесуваат околу 2,7 милиони долари, како и на станот во Бон, а потоа да се дели остатокот. Од вкупно 123 недвижности во процесот на сукцесија, досега се поделени 72 објекти. Најголем дел од нив, 30, ѝ припаднаа на Србија, на Хрватска ѝ припаднаа 18, Словенија и Босна добија по 10, а Македонија доби четири објекти - амбасадите во Канбера и во Атина, стан во Рим и генералниот конзулат во Цирих.

СО МАКЕДОНИЈА ВРАБОТУВА ДО 18.923 ВРАБОТУВАЊА ЗА ЕДНА ГОДИНА

Заврши проектот кој значително придонесе во намалување на невработеноста во Република Македонија. Овој проект им помогна на 10.140 компании да отворат 18.923 нови работни места. Проектот беше надградба на мерката Ослободување од плаќање на придонеси од задолжително социјално осигурување на млади лица до 29 години, кој беше воведен во 2014 година и преку кој посебно се постигнаа 12.800 вработувања.

Проектот „Македонија вработува“ беше најавен како проект кој треба да направи придвижување на економијата и да овозможи забрзано отворање и создавање нови работни места во приватниот сектор. Со него се овозможи олеснително и повластено вработување на неколку групи невработени

граѓани (невработени лица до 35 години, меѓу 35 и 50 години, над 50 и над 58 години, како и социјално ранливи категории). На голем број невработени граѓани кои ги исполнуваат условите им се овозможи полесно и побрзо да стигнат до вработување и до работно место со редовна плата и до подобар и поквалитетен живот. Пакетот мерки беше широко поддржан од Економско-социјалниот совет, од стручната јавност и од работодавачите.

ЗГОЛЕМЕНА ДОВЕРБАТА ВО ПРЕРАБОТУВАЧКАТА ИНДУСТРИЈА

Економската состојба на фирмите од преработувачката индустрија во март споредено со февруари годинава е понеповолна, а е поповолна во однос на март лани, оценуваат раководителите на фирмите според кои бројот на вработени во оваа дејност ќе се зголеми.

Состојбата на обезбеденоста на производството со порачки во март во однос на февруари годинава е понеповолна, очекувањата за обемот на производството во наредните три месеци се дека ќе се зголеми, а залихите на готовите производи се зголемени. Оценката за економската состојба на деловните субјекти во март годинава е понеповолна во споредба со претходниот месец, а поповолна споредено со март лани. Оценето е дека бројот на вработени лица ќе се зголеми. Просечното искористување на капацитетите на деловните субјекти во март годинава изнесува 63,3 проценти од нормалното искористување. Најголемо влијание на ограничувањето на обемот на производството имаат недоволната странска побарувачка со 23,7 проценти, недоволната домашна побарувачка со 18,3 проценти и недостигот на квалификувана работна сила со 13,7 проценти.

АКЦИИТЕ НА „ИНТЕЛ“ МОЖЕ ДА ПОСКАПАТ ЗА 25 ОТСТО

Насочувањето на „Интел корп“ кон активности кои ќе ѝ донесат поголем пораст, како чипови за сервери и чипови за вградување во автомобили, може да доведе до скок во цената на акциите до 25 отсто оваа година. Ова се наведува во извештајот на „Баронс“, цитиран од агенциите.

„Интел“, веројатно, за првпат по седум години ќе успее да се врати на стабилниот пораст до крајот на годината, иако постои ризик да ја намали прогнозата за фискалната

година. Инвеститорите што не поседуваат акции во „Интел“, ќе мора да го почекаат излегувањето на извештајот на компанијата, се наведува во публикацијата.

„Интел“ не успева да генерира пораст бидејќи побарувачката на чипови за персонални компјутери се забави, посочува „Баронс“. Но порастот на бизнисот со центри за податоци, кои вклучуваат чипови за сервери, евентуално, може да донесе повеќе приходи.

БАНКРОТИРАШЕ НАЈГОЛЕМАТА ПРИВАТНА РУДАРСКА КОМПАНИЈА

Најголемата американска рударска компанија и најголемата приватна рударска компанија на светот, „Пибоди енерџи“, поднела барање до судот за заштита од доверителите. Компанијата се одлучила да прогласи банкрот во услови на остар пад на цената на јагленот, поради што не може да ги сервисира обврските што произлегуваат

од ширење на бизнисот во Австралија. Оваа компанија е последна во низата американски рударски компании кои се одлучиле на сличен потег. Според официјалните податоци од 2014 година, стечај прогласиле американски рударски компании кои чинат околу 45 отсто од целокупното производство на јаглен во САД.

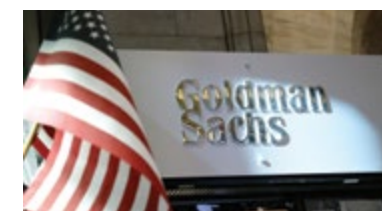

ЕВРОПОЛ ПРЕДУПРЕДУВА НА ЗЛОУПОТРЕБА НА БАНКОМАТИ

Центарот на Европол за кибернетски криминал објави извештај во кој се предупредува на вирус кој кружи во банкоматите, а од кој се загрозени сите оние што ги употребуваат. Според Европол, хакерите изработиле

посебни софистицирани програми со кои влегуваат во банкоматите, па затоа повеќе не мораат да ги користат традиционалните методи за кражба на пари. Европол побара од информатичко-технолошките компании и од фирмите за кибернетска безбедност поинтензивно да соработуваат со истражните органи со цел со заеднички средства да дојдат „еден чекор пред кибернетските криминалци“.

Во светот постојат преку три милиони банкомати од кои годишно се подигнуваат околу 8,6 милијарди евра.

КАЗНА ОД 5,1 МИЛИЈАРДИ ДОЛАРИ ЗА „ГОЛДМАН САКС“

Поради обвинение дека користела лажен маркетиншки материјал за да ги продаде хипотекарните обврзници, банката „Голдман Сакс“, во рамките на договорот со американските власти се согласи да плати 5,1 милијарди долари.

Со договорот е предвидено банката да плати казна од 2,4 милијарди долари и дополнителни 1,8 милијарди долари за олеснување на ситуацијата на сопствениците на куќите и должниците во неволја, заедно со 875 милиони долари за други побарувања

„Голдман Сакс“ е една од многуте банки кои се казнети со милијарди долари заради рекламирање на проблематични кредити како сигурни вложувања, а токму продажбата на тие кредити имала значајна улога во кризата во 2008 година.

ЦЕНАТА НА НАФТАТА ПОВТОРНО ПАДНА

Цената на нафтата на светските пазари потона во понеделникот за повеќе од пет отсто, а во еден момент остро падна за речиси седум проценти, губејќи ги сите минатонеделни добивки бидејќи најголемиот светски произведувач на состанокот во Доха не постигнаа договор за замрзнување на производството. На лондонскиот пазар цената на барелот во понеделникот претпладнето падна за повеќе од пет отсто, на 40,87 долари, додека на американскиот пазар барелот поевтини за 5,5 отсто, на 38,16 долари. Пред состанокот во Доха цената на барелот на лондонскиот пазар поскапе за 2,8 отсто, на 43,10 долари, а на американскиот за 1,6 проценти, на 40,36 долари.

НАПЛИВОТ НА МИГРАНТИ ГИ ЗАТЕГНА ОДНОСИТЕ МЕЃУ АВСТРИЈА И ИТАЛИЈА

Австрија веќе се подготвува да ја затвори границата со Италија, потег што ја зголемува можноста од десетици илјади мигранти да останат заглавени во Италија, отсликувајќи ја ситуација што се случи во Грција

Напливот на мигранти што пристигнуваат во Италија преку Либија, само неколку недели откако Европската унија потпиша договор со Турција, со цел да се запре напливот на мигранти во Грција, ја зголемува загриженоста дека претходниот фронт на бегалската криза во Европа повторно се отвора.

Австрија веќе се подготвува да ја затвори границата со Италија, потег што ја зголемува можноста од десетици илјади мигранти да останат заглавени во Италија, отсликувајќи ја ситуацијата што се случи во Грција.

Според податоците на Меѓународната организација за миграција, повеќе од 6.000 имигранти пристигнале во Италија за пет дена, за разлика од Грција каде што пристигнале помалку од 200.

Досега оваа година во Италија пристигнале 24.000 мигранти. Пристигнувањата во првите три месеци, особено во март, се зголемија за 85 проценти во споредба со минатата година.

Неодамнешниот пад на бројот на мигранти што пристигнуваат во Грција доаѓа по договорот од минатиот месец меѓу ЕУ и Анкара, според кој сите мигранти што стигнуваат до грчките острови преку море треба да се вратат во Турција.

Италијанската влада сега се подготвува од своите партнери во ЕУ да побара понатамошна поддршка во соочувањето со новиот наплив на мигранти кои ризикуваат да заглават во Италија поради зацврстената миграциска политика меѓу нејзините соседи.

- Ние нема да го свртиме погледот, ако некој ги крши правилата. Убедени сме дека нема да го направат тоа - рече италијанскиот премиер Матео Ренци во петокот.

Европската комисија, извршното тело на ЕУ, испрати писмо до Виена барајќи објаснување за изградбата на контролен пункт од 250 метри (820 стапки) на граничниот премин Бренер, кој ги поврзува Италија и Австрија. Потегот е спротивен на Шенгенскиот договор, со кој се регулира патувањето без пасоши меѓу земјите-членки.

Комисијата предупреди дека сите мерки за контрола на границата треба да бидат „вонредни и пропорционални“.

Во петокот, австрискиот претседател Хајнц Фишер изјави за италијанскиот весник „Ла Република“ дека известувањата дека границата е затворена се „неточни“.

Пред два месеца, Австрија повторно воведо контроли на некои од нејзините источни гранични премини, предизвикувајќи серија на затворање на грани-

ците на Балканот, при што повеќе од 50.000 мигранти останаа заглавени во Грција.

Официјалните претставници на ЕУ за спроведување на законот предупредуваат дека прекинувањето на балканската маршрута не ја отстрани нелегалната миграција во блокот.

- Имаме разузнавачки информации за нови маршрути кои ги користат криминалните банди. Со затворањето на балканската маршрута, се отворија други маршрути преку Албанија, Бугарија, вели Роберт Крепинко, шеф

на Одделението за борба против шверцот на мигранти во Европол, полициска агенција на блокот.

Италија стравува дека доколку мигрантите повторно се обидуваат да го преминат Медитеранот, таа, исто како и Грција, ќе биде принудена да смести десетици илјади луѓе кои нема да бидат пренесени во Северна Европа.

Повеќето од новите мигранти што пристигнуваат сакаат да стигнат до земјите како Германија и Шведска, каде што придобивките се повеликодушни. Но, политиката за добредојде полека исчезнува откако повеќе од

еден милион луѓе пристигнаа таму во текот на минатата година.

Во текот на 2014 година и во текот првата половина на 2015 година, Италија беше главна точка за влез, каде што дојдоа повеќе од 300.000 луѓе од Блискиот Исток и од Африка. Повеќето тргнале од недоволно контролираниот брег на Либија, кој западна во хаос по падот на Моамер Гадафи во 2011 година.

Потоа, голем дел од протокот на мигранти се префрли кон Грција бидејќи Сиријците (а една четвртина од мигрантите што пристигнуваа во Италија во 2014 беа Сиријци) почнаа

од Турција да одат во Грција. Според владините претставници, во моментов нема Сиријци што пристигнуваат во Италија.

Според правилата на ЕУ, мигрантите мора да поднесат барање за азил во првата земја на ЕУ во која ќе пристигнат. Ако патуваат понатаму, тие мора да се вратат во земјата во која најпрво пристигнале.

Италија не успеа да ги регистрира мигрантите во поголемиот дел од 2014-15 година, помагајќи им да продолжат понатаму. Под поголем притисок од другите членки на ЕУ, Италија сега има воспоставено четири

т.н. критични точки, каде што сега им земаат отпечатоци од прсти на речиси сите мигранти, во некои случаи и со примена на сила, велат од Министерството за внатрешни работи.

Тоа значи дека помалку имигранти одат на север. Всушност, бројот на барања за азил во Италија се зголеми за 50 проценти во март за разлика од претходната година, според Агенцијата за бегалци на ОН.

ЕУ минатата година започна со поморска операција за да се соберат разузнавачки информации за мрежите шверц на луѓе што работат на маршрутата Либија-Италија. Таа беше наречен операција „Софија“ по бебе родено на еден брод на ЕУ, чија мајка беше спасена.

Претставничката за надворешна политика на ЕУ, Федерика Могерини, во петокот рече дека во текот на шесте месеци од почетокот на мисијата „Софија“, речиси 13.000 луѓе се спасени во морето, меѓу кои и 800 деца. Мисијата, исто така, доведе до апсење на 68 осомничени трговци и шверцери, кои се предадени на италијанските власти.

- Ќе продолжиме да бидеме фокусирани кон централната медитеранска маршрута, денес тоа е уште поважно со оглед на тоа дека летната сезона се приближува - рече таа.

Во понеделникот, министрите за надворешни работи на ЕУ зборуваа преку видеоврска со либискиот премиер Фајез Сарај за проширување на операцијата и понудија поддршка за поставување на ефикасна крајбрежна стража и на полициски сили во Либија.

Могерини изјави дека министрите ќе разговараат и за можноста на мисијата „Софија“ да влезе и во либиските води, но само ако новата либиска влада ги повикува да го сторат тоа.

Новиот бран на мигранти претставува посебен проблем за Италија. Мигрантите што пристигнаа досега оваа година доаѓаат главно од Нигерија, Гамбија и од Сенегал, што значи дека многу мал број од нив ќе добијат статус на бегалци.

Голем број од нив, сепак, поднесуваат барање за азил бидејќи со тоа најмалку една година добиваат поддршка од владата, додека чекаат одговор од долгиот процес за разгледување на барањата за азил во Италија. Ако барањата за азил им се одбиени, тие добиваат известување дека мора да ја напуштат земјата, но многумина од нив, сепак, остануваат.

- Тоа го зголемува ризикот од поголем број нелегални мигранти заглавени во Италија - вели Марио Морконе, шеф на Одделот за миграција во Министерството за внатрешни работи на Италија. - Сега засега излегуваме накрај со сè, но со тешкотии - вели тој.

Италијански официјални лица изјавија дека тие, исто така, планираат да побараат помош од Брисел за постигнување договори со трети земји за да може полесно со сила да ги вратат мигрантите што не ги исполнуваат условите за азил. ■

Извор: „Волстрит џурнал“
Превод: Ана Цветаноска

ВО АРХЕОЛОШКИОТ МУЗЕЈ СЕ ИЗЛОЖЕНИ РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ШЕСТГОДИШНИТЕ ИСТРАЖУВАЊА ВО НЕГОТИНО

НЕКРОПОЛИТЕ НА МАЛИ ДОЛ СВЕДОЧАТ ЗА НАСТАНИТЕ ОД БРОНЗЕНО ВРЕМЕ

Во самото село Тремник на локалитетите Градиште, Чаирски Рид и Орманков Дол, се најдени многу богати археолошки пронајдоци како златни монети со ликовите на Филип Втори и Александар Трети Македонски, а меѓу пронајдените предмети се и златната апликација со ликот на Посејдон

Пишува | Невена Појовска
Фото | Александар Ивановски

Во НУ Археолошки музеј на Македонија е поставена изложбата „Некрополи-те на Мали Дол“. Изложбата е резултат од шестгодишните истражувања на локалитетот Мали Дол во селото Тремник кај Неготино, кои се одвиваа под раководство на Археолошкиот музеј во соработка со Музеј на град Неготино и Филозофскиот факултет од Скопје, а под покровителство на Министерството за култура на Република Македонија.

■ Археолошките истражувања беа со заштитен карактер и се одвиваа на еден мошне ограничен простор, ограден со градинарски култури и со винова лоза. Со истражувањата се откриени вкупно 60 погребувања што припаѓаат на два хоризонта на погребувања. Првиот хоризонт се датира во преодниот период од бронзено во рано железно време, односно 12 век – 11 век пр. н.е., а вториот во периодот на средниот век, односно во 11 и во 12 век - вели

Весела Честоева, директорката на Археолошкиот музеј.

Селото Тремник се наоѓа во средното Повардарие, на јужната страна на територијата на општина Неготино и се протега од обете страни на реката Вардар. Кога се движите по автопатот „Александар Македонски“, Тремник е од десната страна веднаш наспроти ТЕЦ „Неготино“. Вовлечено е во еден долг и тесен сув дол со правец на протегање исток-запад, кој се отвора на краевите кон северозапад и пошироката долина на реката Вардар кон исток. Тремник е рамничарско село поделено во пет маала: Чифлик, Шесте Куќи, Анот, Горно Маало и Сретсело. Маалата Чифлик и Шесте Куќи се малку поиздвоени кон запад во рамнинското проширување, но, сепак, целото село Тремник е од збиен тип. Во минатото се делело на Алиловско, Шунтевско и на Пашовско Маало во дол-

ОДБЕРЕТЕ SMART ПОСТПЕЈД НЕИСКОРИСТЕНИОТ ИНТЕРНЕТ ЗАЧУВАЈТЕ ГО ЗА НАРЕДНИОТ МЕСЕЦ

НОВО

За првпат во Македонија, со новиот Smart постпејд на Телеком зачувајте го неискористениот интернет за наредниот месец! Одберете Smart и уживајте во неограничена комуникација и супербрз интернет на најдобрата мобилна мрежа! Плус, одберете го вашиот омилен Huawei по супер цена.

Дознајте повеќе на telekom.mk, на 122 или во најблиската Телеком продавница.

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

HUAWEI Y6
179 ДЕНАРИ
МЕСЕЧНО

HUAWEI P8 LITE
359 ДЕНАРИ
МЕСЕЧНО

Количините на уредите се ограничени. Вкупната цена за купување на телефоните со Smart M со Доверба 24 е: 8.616 ден. за Huawei P8 Lite со годишна камата од 7,6% и 4.296 ден. за Huawei Y6 со годишна камата од 7,4%.

ниот дел, Зајковско, Бадевско и Долско Маало во горниот дел и издвоеното Чифлик Маало. Од Неготино, Тремник е оддалечено 10 километри, а покрај клучката на автопатот, Тремник со Неготино и со Демир Капија е поврзано со широк и добар асфалтен пат, кој е старата траса и коловозна лента на патот за Гевгелија.

Значајната местоположба што ја има Тремник, на крстопатот на повеќе важни патишта во срцето на Повардарието и на Тиквешко, создала услови во него да има живот и население уште од дамнешни времиња, за што сведочат и многубројните археолошки пронајдоци и локалитети во недалеочната околина, кои датираат од 8 век пред нашата ера па сè до 4 век од нашата ера. Во самото село Тремник на локалитетата Градиште, Чаирски Рид и Орманков Дол пак се најдени многу богати археолошки про-

најдоци како златни монети со ликовите на Филип Втори и на Александар Трети Македонски, а меѓу пронајдените предмети се и златната апликација со ликот на Посејдон, ситни копчиња од малависки тип со свездести истакнувања, стотина алки, како и листести висулци за ѓердани. Вкупната тежина на пронајдените предмети е околу 700 грама злато, но многу е поважна нивната специфична и исклучителна историска вредност.

Ископувањата се одвиваат под раководство на кустосот археолог Александра Папазовска - Санев. Според директорот на Музејот на Неготино, Ристе Марков, првичните податоци за таа некропола се добиени од сопственикот на нивата, кој при изградба на штала наишол на камени конструкции и притоа пронашол две бронзени игли, кои ги пријавил во музејот.

■ Со мала интервенција во 2008 година, музејот истражил четири гроба-цисти, од кои две биле видливи на површината на теренот, а другите растурени. Биле пронајдени уште две бронзени игли и едно килибарно топче, кои датираат од крајот на бронзеното време (12 век пр. н. е.), објаснува Марков.

Постојат претпоставки дека локалитетот Градиште во Тремник е една од можните локации на некогашниот антички македонски град Антигона, кој бил основан во 2 век пред нашата ера од македонскиот крал Антигон Гонат.

■ Материјалните остатоци, гробните форми, ритуалот

на погребувањето констатирани во гробовите од постариот хоризонт на погребување претставуваат одлична илустрација за случувањата во периодот на преминот од пред бронзено во железно време, и се од особено значење за предисториската археологија на Република Македонија - вели Честоева.

Реупотребата на постарите гробови, како и користењето на овој простор како свет, сè до средниот век го илустрира значењето и посебното место, кое локалитетот Мали Дол го има во македонската наука и археологија воопшто, велат од НУ Археолошки музеј на Македонија.

■ Археолошки ископувања со заштитни мерки се одвивале и во текот на 2009, 2011, 2013 и 2015 година од страна на Археолошки музеј на Македонија, во соработка со Музеј на Неготино, на мошне ограничен простор ограден со градинарски култури и винова лоза, се откриени вкупно 60 гробови. Откриени се два хоризонта на погребување: помладиот што е претставен со гробови што датираат во средниот век, 11-

12 век, и постариот хоризонт на погребување претставен со погребувања во урни и камени цисти од типот на рамни некрополи организирани во редови, кои датираат од предниот период од бронзено во железно време, 12-11 век пр. н.е. Овие гробови ја претставуваат периферијата на некрополата, која се шири кон исток и југ. Во рамки на оваа некропола среќаваме биритуалност во погребувањето, при што доминираат погребувања со згрчена инхумација - вели Марков.

Првите пишани документи за селото Тремник потекнуваат од 16 век, каде што се сретнува и под името Мал Тремник. Во однос на настанокот на сегашното село Тремник е едно од селата во Тиквеш, кое избегнало уништување и преместување во време на турското ропство. Со доселувањето и колонизирањето на Јуруци во 16 век во Тиквешко почнал бран на исламизација, меѓу кои било и населението на Тремник. Во тоа време постоело предание дека дотогашната селска црква била претворена во џамија.

Во гробниците биле пронајдени многубројни наоди меѓу кои најзастапена е керамиката, која е составен дел од гробните ритуали, но имало и многубројни лични предмети приложени како гробни прилози од типот на женски накит или машки тоалетен прибор.

■ Во годинашната кампања се открија 12 погребувања, од кои пет беа погребувања во урни, а другите во камени цисти, со мноштво керамика: кантароси, амфори, длабоки чинии и кујнска керамика - вели Марков. ■

СКЕНИРАЊЕТО ВО ПРВОТО ТРИМЕСЕЧЈЕ Е МНОГУ ВАЖНО ЗА ДА СЕ СЕЛЕКТИРААТ РИЗИЧНИТЕ БРЕМЕНОСТИ

Кога зборуваме за скенирање во првото тримесечје, пред сè се мисли на скенирање кое се врши од 11 до 13 недела и шест дена. Тоа скенирање, всушност, претставува сума на биохемиско, на ултразвучно скенирање во комбинација со возраста на мајката, вели доцент д-р Хаџи-Лега

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
 Фоџо | **Александар Ивановски**

За да се селектираат ризичните бремености, многу е важно скенирањето во првото тримесечје, кое е сума од биохемиско и од ултразвучно скенирање во комбинација со возраста на мајката, вели доцент д-р Марија Хаџи-Лега, директорка на Клиниката за гинекологија и акушерство.

■ **Зошто е многу важно скенирањето на бременоста во првото тримесечје од бременоста?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Кога зборуваме за скенирање во првото тримесечје, пред сè, се мисли на скенирање кое се врши од 11 до 13 недела и шест дена. Тоа скенирање, всушност, претставува сума на биохемиско и ултразвучно скенирање во комбинација со возраста на мајката. Во 70-тите години на минатиот век важело правилото дека постои зголемен ризик за хромозомопатии, како што е на пример Дауновиот синдром, за жени кои имаат над 35 години. Со бројните студии од 90-тите години докторите успеваат да дојдат до сознание дека децата со Даунов синдром имаат зголемена акумулација на течност во пределот на вратот. Докторот Кипрос Николаидес ја трансформирал оваа карактеристика во ултразвучна карактеристика, односно во мерење на така нареченото нухално задебелување на вратот на бебето. Се покажало дека ефикасно може да се користи во селектирање на високоризична популација на трудници која би родила плод со Даунов синдром. Подоцна, во 2000 година е дојдено до сознание дека комбинацијата на задебелувањето на вратот кај бебето со одредени биохемиски маркери, кои всушност циркулираат во крвта на мајката, имаат видеоизменети вредности во однос на нормалната популација. Овие сознанија овозможиле комбинирање на ултразвучниот наод и на биохемиските маркери, заедно со возраста на мајката и со уште еден понов маркер, а тоа е присуството, односно отсуството на носна коска, кои овозможуваат селектирање, односно скенирање на 97 проценти од популацијата која би носела плод со Даунов синдром. Но, мора да се има предвид дека овде се работи за скенирање, само за селектирање на високоризичната група. За додефинирање, односно, за да се увиди дали се носи плод со Даунов синдром или со некоја друга хромозомопатија, потребно е да се направи инвазивна дијагностичка процедура, а тоа е амниоцентезата, која се прави по 16. гестациска недела или нешто порано, во првото тримесечје, кога може да се направи хорион-биопсија со која се одредува кариотипот. Со ова скенирање е овозможено да се намали стапката на инвазивните дијагностички процедури.

■ **Дали на ГАК постои лабораторија која може да ги открива тие аномалии?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Ова скенирање е успешно имплементирано и постојано се надополнува и на ГАК постои ваква лабораторија за биохемиско скенирање за хромозомопатија. Порано имаше постар апарат, но технологијата оди напред, така што беше набавен нов, посовремен апарат. Тој беше набавен во рамките на големиот тендер за набавка на Владата на Република Македонија. Од 2011 година интензивно се работи на сумирање на резултатите на нашата популација. Порано трудниците плаќаа за овој тест, сега комплетно се ослободени од партиципација, така што сите имаат можност бесплатно да направат скенирање во првото тримесечје. За точноста на овој метод многу е важно ултразвучното мерење кое бара одредена обука. Ако не се направи правилно, може да се добијат лажни позитивни резултати.

■ **Што покажуваат истражувањата, кои се најчестите аномалии во бременоста?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Се работи на намалување и на превенција на аномалиите. Во нашите протоколи за антинатална грижа се имплементирани новините. Три месеци пред забременување и во текот на првото тримесечје со фолната киселина значително се намалува ризикот од појава на дефекти. Најчестите малформации што ги откриваме во текот на бременоста се аномалии на централниот нервен систем, расцеп на 'рбетниот столб. Чести се и вродените срцеви мани кои може да ги откриеме дури и во првото тримесечје.

■ **Дали кај трудниците во Македонија има свест дека треба редовно да се оди на преглед додека трае бременоста? Дали некои од пациентките одбиваат да направат некои од прегледите што им ги препорачува докторот?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Интензивно се работи на кампањите за подигнување на свеста, и ние како гинеколози работиме во едуцирање на женската популација надвор од бременоста. Мислам дека постои подигнување на свесноста, иако таа може да биде уште повисока. Од мошне големо значење е редовно контролирање на бременоста. Постојат точно утврдени

постапки, односно скенирања кои треба да се направат во точно определен период кај прворотка или кај трудница со втора или со трета бременост.

■ **Државата обезбеди бесплатен преглед и лабораториски анализи за сите трудници кои имаат здравствено осигурување. Дали се зголеми бројот на трудници кои доаѓаат на преглед?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Постои зголемен број пациентки. Пред да се воведо комплетното ослободување од партиципација, беа опфатени само социјално загрозените категории. Сега се опфатени сите трудници. Се надеваме дека сите идни мајки ќе ја искористат оваа можност и ќе ги направат сите неопходни иследувања, а сè со цел да имаме здрави поколенија. Потребно е навремено откривање и скенирање на високоризичните популации на трудници. Тоа се трудници кои имаат висок ризик од хипертензија во текот на бременоста, трудници со развој на гестациски дијабет во текот на бременоста, така што со овие прегледи би се овозможило навремено откривање и селектирање на овие високоризични групи за да може да се употребат превентивни мерки. На пример, кај популација која има висок ризик на зголемен крвен притисок, со многу едноставен метод, заедно со еден дополнителен биохемиски маркер во првото тримесечје може да ја селектираме трудницата дали има ризик да развие прееклампја во текот на бременоста. Таквиот ризик би можеле успешно да го намалиме со примена на ниски дози аспирин. Тоа е еден пример како со многу едноставна мерка може да намалиме стапка на одредена високоризична бременост, а кој, всушност, може да наметне потреба од предвременно породување.

■ **Колку е важно скенирањето во вториот дел од бременоста?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Во светот постои тенденција многу работи да се селектираат во првото тримесечје. Следното важно скенирање е во второто тримесечје, од 20. до 22. гестациска недела, кога се евалуираат сите фетални структури – мозокот, екстремитетите, предниот абдоминален сид, органите во торакалната празнина... сè со цел да се откријат евентуални фетални аномалии кои се манифестираат подоцна за да може да

се дадат совети како правилно да се одржи бременоста докрај, како и да ја селектираме групата со аномалии во која би требало повторно да направиме инвазивна дијагностичка процедура. Новината што успеавме да ја имплементираме на ниво на перинатолошкото здружение на нашата земја е скенирање кај асимптоматски пациентки за предвременно породување токму во скенирањето во второто тримесечје. Тоа се состои во мерење на грлото на матката со вагинална сонда со која може да ја селектираме високоризичната група кај која може да очекуваме да дојде до предвременно породување. Студиите покажале дека во таа високоризична група внесувањето на вагинален прогестерон во оваа популација со скратена должина на грлото на матката може да доведе до намалување на стапката на предвременно породување дури за 45 проценти, како и на стапката на перинаталниот морталитет за околу 45 проценти. Можеби оваа новина ќе доведе до намалување на стапката на предвременно породување во Македонија.

■ **Неодамна престојувавте во Хамбург, Германија, каде што се наоѓа центарот за пренатална дијагностика. Со какви искуства се вративте оттаму?**

ХАЦИ-ЛЕГА: Преку програмите за едукација што ги воведо Министерството за здравство, престојував во врвната клиника „Епендорф“ и тоа во центарот за пренатална дијагностика кој се занимава со третирање на високоризични бремености, скенирање во прво и во второ тримесечје. Имав можност да се запознаам со третманот на монокоријатни близначки бремености. Тоа се случаи во кои близначињата делат една постелка и кај кои често се јавуваат компликации. Имав можност да видам многу вакви случаи. На третманите имаше пациенти од цела Европа. Имав исклучителна можност да видам многу ретка компликација што се јавува само кај еден процент од овие близначки бремености, а тоа е таканаречениот „трап-синдром“ или синдром во кој постои обратна циркулација помеѓу двата близнаци и всушност едниот нема вистинско срце. Имав можност да видам како се третира тоа и размислуваме овој метод да го воведеме на ГАК. ■

ГЛОРИФИКАЦИЈАТА И ВИКТИМИЗАЦИЈАТА НА ГРЧКИТЕ НАЦИОНАЛНИ ХЕРОИ ПРЕКУ ПРИМЕРОТ НА ПАВЛОС МЕЛАС И НА КОТЕ ХРИСТОВ

Пишува |
г-р Димитър Љоровски Вавеаковски

Пласирана била тезата за постоење на историски континуитет во борбата на грчкиот народ за создавање на грчка национална држава. Тој континуитет во новото време започнувал од 1821 година, како почетен стадиум, а грчката „Македонска борба“ се сметала „како втор значаен пункт на националниот живот по 1821 година“. Во таа насока, грчкиот историчар Апостолос Вакалопулос, акцентирајќи го овој период за „врвен стадиум на еден долгогодишен историски развој“, на следниот начин ја лоцира „Македонската борба“ во националното конституирање на модерната грчка нација-држава, детектирајќи три големи етапи: „Востанието од 1821 година, борбата за Македонија (крајот на XIX и почеток на XX век) и Балканските војни 1912-1913 година. Втората етапа ја достигнува кулминацијата во 1904-1908 година, бидејќи Македонската борба тогаш се систематизирала и го достигнала својот врв“. Вака поставената теза од страна на грчката научна и политичка елита ја насочува грчката публика да верува дека „македонскиот елинизам“, поткрепен од грчката држава во форма на андартството, активно се борел за ослободување од османлиската доминација и припојување на „историските грчки територии“ кон веќе формираната грчка нација-држава.

Во таа насока, ако грчкото востание од 1821 година резултирало со воспоставување на мала, но, сепак, независна држава, тогаш истото може да се третира како ослободително дело на различните христијански заедници на територијата на Грција против османлиската доминација. Меѓутоа, идеолошко-политичката и националната поставеност на грчката „Македонска борба“ и самата вооружена активност на грчките паравоени формации на дел од територијата на османлиска Македонија, не имплицирале дека нејзината основна цел била ослободување на Македонија, туку напротив, борбата била првенствено насочена против автохтоното

македонско националноослободително движење пресликано преку Македонската револуционерна организација (МРО), а потоа и кон соперничките пропагандни институции на балканските држави (Бугарија, Србија и Романија). Истото се однесува и за Балканските војни, кои од страна на тогашните балкански држави, меѓу кои и Кралството Грција, биле претставени како ослободителни. Но, сепак, тие во својата прва фаза не биле ништо повеќе од иредентистичка и експанзионистичка војна, која во втората фаза се претворила во меѓусојузничка, со цел што „посоодветна“ поделба на територијата на Македонија. Од друга страна, грчките жртви од периодот на грчкото востание за независност, како и оние од времето на Балканските војни, биле глорифицирани со победа, т.е. во првиот случај со формирање независна држава, додека во вториот со територијално проширување на веќе етаблираното грчко кралство. Во случајот со грчката „Македонска борба“, процесот на глорификација бил придружен со виктимизацијата на дадените жртви, кои „херојски“ се бореле и ги дале своите животи како „маченици“ за идеалите на грчката нација. Во создавањето на ваквата перцепција не се водело сметка дали грчките „маченици“ загинале во битки со османлиските вооружени сили, со чети на МРО, или, пак, со вооружените формации на другите балкански држави кои дејствувале на територијата на османлиска Македонија.

Најеклатентен пример во оваа насока била смртта на првенецот и „најголемиот грчки херој“ од овој период, офицерот во грчката армија, **Павлос Мелас**. Имено, токму загинавањето на Мелас во битка со османлиската вооружени сили било искористено од страна на грчките национални идеолози да се создаде перцепција во грчкиот свет дека станува збор за еден од најголемите борци за „слободата“ на Македонија. Мелас загинал на 13 октомври 1904 година во селото Статница, Костурско, под крајно сомнителни околности. Патем речено, тој бил убиен за време на вооружен судир со османлиите, иако тој прис-

тигнал во Македонија не со цел да војува против истите или, пак, од нив да ја ослободува Македонија. Напротив, мелас до одреден степен ја сметал османлиската власт како свој сојузник во борбата против силите на МРО. Оттука, преку виктимизација на неговата смрт, грчкиот национализам ја градел сликата меѓу разните христијански групи во постосманлискиот период во јужниот и во централниот дел од османлиска Македонија кој бил приклучен кон грчкото кралство по Балканските војни. Целта била да се покаже дека „грчкото население“ и грчките паравоени вооружени формации се бореле за ослободувањето на Македонија од османлиска доминација, занемарувајќи ги историските факти.

Сличен бил примерот и со **Коте Христов** од селото Руља или во историјата попознат уште и како Коте од Руља. Во овој случај, неговото потекло било искористено да се покаже дека дел од македонското словенско население (кое според грчката доктрина било грчко, но во минатото словенизирано) се чувствувало како грчко и дека застанало под знамето на грчката нација да се бори за ослободување на Македонија од османлиска доминација. Меѓутоа, историјата покажува нешто сосема друго. Имено, Коте во најраниот период на историската сцена се појавил како разбојник и како ајдутин кој го заштитувал месното македонско население во делови од костурската, леринската и преспанската околина од самоволијата на османлиските аги и бегови. Со појавата на Македонската револуционерна организација и со потребата од формирање на организационо-агитациони чети, костурскиот комитет на МРО одлучил Коте да стане прв војвода на костурската чета во првата половина на 1900 година. Сепак, ајдутските навики и неразбирањето на суштината на организационото дело од страна на Коте, го донеле истиот во судир со костурските раководители. Одлучено било тој да биде оддалечен од Костурско и да биде испратен во Кнежевството Бугарија. Коте се согласил, но на пат за Бугарија, во Леринско, по наредба на организацијата бил извршен неуспешен

обид за негова ликвидација. По овој настан, Коте, откако закрепнал од повредите се вратил во Костурско и ги прекинал сите контакти со костурскиот комитет на МРО. Оттогаш започнало непријателството меѓу нив, а корист од тоа извлекла грчката пропаганда, која преку костурскиот митрополит Каравангелис, со помош на финансиите, го поткупила Коте да работи за нивните цели. Коте дејствувал по наредби на грчката пропаганда, најчесто со цел да ја парализира дејноста на МРО во реонот каде што тој имал влијание. Оттука, несфатливо е како денес истиот тој Коте претставува симбол „за ослободувањето на Македонија“ од османлиска власт, кога тој со својата активност во корист на грчката пропаганда директно се борел против организацијата, чија главна цел било ослободувањето од османлиска доминација и создавањето на автономна Македонија!

Уште поконтрадикторна била понатамошната дејност на Коте. Иако тој се борел против вооружените структури на МРО, поради што и неколкупати бил осуден на смрт од страна на костурскиот комитет, сепак, во текот на Илинденското востание, во неговиот почетен период, Коте земал активно учество во востаничките акции на страната на востанатото население. Меѓутоа, присуството на неговите деца во Атина бил голем залог за да Каравангелис и другите структури на грчката пропаганда „го убедат“ да се оддалечи од востанието. Овој случај, како и некои други негови активности кои биле спротивни од интересите на грчката пропаганда, ги принудило неговите работодавци да се однесуваат со недоверба и со крајна претпазливост. На крај, ваквата ситуација кулминирала со предавство на Каравангелис, кој им ја кажал локацијата на Коте на османлиските власти. Историјата понатаму е позната, тој бил обесен на 27 септември 1905 година на битолскиот Ат-пазар. Како и да е, грчкиот национализам, занемарувајќи ги целосно овие историски факти, успеал да создаде слика за Коте меѓу грчкото население, посебно во северна Грција, како еден од „најголемите маченици и херои“ за „слободата на Македонија“.

Вооружената интервенција на официјална Атина на територијата на Османлиската империја (1904-1908), (набрзо по приклучувањето на дел од Македонија кон грчката држава во периодот 1912-1913 година), од страна на грчката историографија добила своја митологизирана и идеализирана форма, рационално искористена во градењето на современата национална идеологија

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

**Жената што
плаче**
Зое
Валдез

2

**Виртуелна
девојка**
А.Р.Тори

3

Без збогување
Линвуд
Баркли

4

**Сите сонешта
на светот**
Тереза
Ревај

5

**Американски
дервиш**
Ајад
Актар

**НОВО ИЗДАНИЕ НА НАЈЗНАЧАЈНАТА
КУЛТУРНА МАНИФЕСТАЦИЈА ВО ЗЕМЈАВА**

Литературни читања, промоции, средби со автори на Саемот на книгата

И годинава на Саемот на книгата на едно место се претставија најголемите домашни издавачи, но и издавачи од регионот, што го прави овој саем еден од најатрактивните манифестации

Саемот на книгата, како една од најзначајните културни манифестации во земјава, обезбедува најголема концентрација на дела од домашни и од странски автори, современи и класични литературни дела, стручна и научна литература и белетристика, учебници и училишни прирачници, енциклопедии и дела од областа на културата и на уметноста.

28. по ред Саем на книгата уште еднаш е место на литературни читања и на обраќања на еминентни автори од оваа област, кои одново ја истакнаа моќта на книжевните

дела како суштински фактор за културното творештво на секој народ. И годинава на Саемот на книгата на едно место се претставија најголемите домашни издавачи, но и издавачи од регионот, што го прави овој саем еден од најатрактивните манифестации.

Посетителите можеа да видат и да си купат современи и класични литературни дела, стручна и научна литература и белетристика, учебници и училишни прирачници, енциклопедии и дела од областа на културата и на уметноста..

■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Ацо Шопов (1923-1982)

РАЃАЊЕ НА ЗБОРОТ

Глужд на глужд.

Камен врз камен.

Камена шума изземнина.

Глужд на глужд.

Камен врз камен, од камен и
ние обата.

Чади ноќта.

Зборот се двои од темнината.

Модар јаглен му гори во
утробата.

О ти што постоиш

зашто не постоиш,

небото го лулаш,

земјата ја вртиш.

О ти што постоиш зашто не

постоиш,

земјата јачи под

камени плочници.

Иде замелушен од своите смрти

Зборот што ги крши сите

слепоочници.

Глужд на глужд.

Камен на камен.

Својот гроб со прокуда го копам.

Отвори ме проклетие,

ти тврдино камен,

да изгорам во јагленот на зборот,

да се стопам.

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Астрономот“ на Јоханес Вермер

„Астрономот“ е дело на холандскиот сликар Јоханес Вермер, кое е завршено во 1668 година. Сликата е масло на платно и денес се наоѓа во музејот „Лувр“ во Париз.

Портретите на научници биле омилена тема во холандското сликарство во 17 век, а опусот на Вермер освен астроном, вклучува и географ. ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1

КНИГА ЗА ЦУНГЛАТА
THE JUNGLE BOOK

Заработка: 103.600.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Џон Фавроу
Актери: Нил Сати,
Бил Мареј,
Бен Кингсли

2

**БЕРБЕРНИЦА: СЛЕДНОТО
ПОТСТРИЖУВАЊЕ**
BARBERSHOP:
THE NEXT CUT

Заработка: 20.200.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Малком Д. Лир
Актери: Ајс Кјуб,
Реџина Хол,
Ентони Андерсон

3

ШЕФИЦАТА
THE BOSS

Заработка: 10.200.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Бен Фалконе
Актери: Мелиса Мекрти,
Кристијан Бел,
Питер Динклиџ

4

**БЕТМЕН ПРОТИВ СУПЕРМЕН:
ЗОРА НА ПРАВДАТА**
BATMAN V SUPERMAN:
DAWN OF JUSTICE

Заработка: 9.000.000 \$

Жанр: акција
Режија: Зак Снајдер
Актери: Бен Афлек,
Еми Адамс,
Хенри Кавил

5

ЗООТРОПОЛА
ZOOtopia

Заработка: 8.200.000 \$

Жанр: анимиран филм
Режија: Бајрон Хауард, Рич Мур
Актери: Џинифер Гудвин,
Џејсон Бејтмен,
Идрис Елба

МУДРА БЕШЕ ОДЛУКАТА НА ТАТКО МИ ДА НЕ ГЛЕДАМ ТЕЛЕВИЗИЈА

Сите ние, и јас и моите браќа, сме големи читатели и до денес го задржавме дружењето со книгите што ни го всади нашиот татко. Се надевам дека татко ми би бил многу горд на мене, но за жал, тој почина пред јас да почнам да пишувам и да ги објавувам моите книги. Денес на мојата ќерка ѝ дозволувам да гледа телевизија или да биде на компјутер, но тоа е дозирано и со точно определено време. Последниот час пред спиење таа чита книга, вели Мартинес во интервју за „Република“

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фофо | **Александар Ивановски**

Гилјермо Мартинес, најпреведуваниот аргентински писател на 21. век и еден од најчитаните аргентински писатели беше во Скопје, на штотуку завршениот Саем на книгата. Тој беше специјален гостин на „Антолог“, издавачката куќа која го објави романот „Бавната смрт на Лусијана Б.“. Мартинес во моментот е најпознат како автор на „Оксфордски убиства“, роман што беше вистинска сензација во Аргентина, Шпанија, Велика Британија, и во САД и според кој беше снимен истоимениот холивудски хит со Џон Харт и со Илајџа Вуд го главните улоги.

„Антолог“ досега има објавено четири од книгите на овој писател со исклучителен прием од страна на читателите и тоа „Жената на маестрото“, „За Родерер“ „Оксфордски убиства“ и „Бавната смрт на Лусијана Б.“

Мартинес е роден во 1962 година во Баија Бланка, град во покраината Буенос Аирес. Почнал да пишува под влијание на татко му Хулио Мартинес, агроном, фармер, шахист и страстен читател. Дипломирал

математика во родниот град, а докторирал математичка логика во Буенос Аирес, по што заминал на постдокторски студии во Оксфорд, Британија. Со помош на стипендии и на грантови извесен период престојувал на писателски резиденции во Канада, во Соединетите Американски Држави, во Италија. Бил гостин професор на многу факултети во Европа, САД и во државите од Латинска Америка. Живее во Буенос Аирес со сопругата и со ќерката. Игра шах и тенис. Автор е на десет книги, од кои половината се романи. Неговата окупираност со математиката и со логиката се одразува во објавените книги есеи „Борхес и математиката“ (2003), „Формула за бесмртност“ (2005), „Годел за секој“ (2009). Автор е и на збирките раскази „Големиот пекол“ (1989) и „Одбивна среќа“ (2013), за која ја добил наградата „Габриел Гарсија Маркес“ во 2014 година, едно од многуте високи книжевни признанија во неговата биографија. Неговите дела се инспирирани од: Борхес, Хенри Џејмс, Кафка, Томас Ман, Гомбрович, Казанова, Дарел, Толстој. Преведен е на 40 јазици.

■ **Како им успеа на издавачкиот центар „Антолог“ и на Жарко Кујунџиски да ве доведат во Македонија и тоа токму за Саемот на книгата? Што ви кажа за да ве убеди да дојдете во Скопје?**

МАТИНЕС: Главната причина што сум во Скопје е тоа што „Антолог“ ја објави мојата четврта книга „Бавната смрт на Лусијана Б.“. Многу ми е драго што издавачките куќи, освен криминалистичките романи по кои сум познат, ги објавуваат и романите што имаат друга тематика. Такви се првите два романа, кои не се во овој жанр, туку се математичка фикција. Јас не сум само писател што пишува криминалистички романи. Тука дојдов како поддршка на промоцијата на овој, последниот роман.

■ **Ве изненади ли Вашата популарност во Македонија?**

МАТИНЕС: Да, многу сум изненаден. Изненаден сум што сум познат на Балканот. Претходно бев во Нови Сад каде што добив и награда. Во Србија се објавени пет мои романи, два во Унгарија... Прекрасно е да се види дека и покрај тоа што земјата од каде што потекнувам нема ништо заедничко со овие земји и културата ни е различна, луѓето ги читаат моите романи.

■ **Во Вашата биографија пишува дека Вашиот татко одбивал да купи телевизор за да може вие да поминувате повеќе време со книгите и да читате. Дали тој денес е заслужен за тоа што сте писател и дали сте му благодарен за таа одлука?**

МАТИНЕС: Кога бев дете, таа одлука на татко ми ми предизвикуваше тешкотии. На пример, на училиште сите разговараа за тоа што гледале на телевизија, раскажуваа за некои шеги, а јас не знаев за што зборуваат.

За викендите одевме кај баба ми и таа имаше ТВ-приемник. Одвреме-навреме можев да гледам нешто на телевизија. Сепак, мислам дека таа одлука на татко ми беше мудра. Сите ние, и јас и моите браќа, сме големи читатели и до денес го задржуваме дружењето со книгите што ни го всади нашиот татко. Се надевам дека татко ми би бил многу горд на мене, но за жал, тој почина пред јас да почнам да пишувам и да ги објавувам моите книги. Денес на мојата ќерка ѝ дозволувам да гледа телевизија или да биде на компјутер, но тоа е дозирано и со точно определено време. Последниот еден час пред спиење таа чита книга.

■ **Вашата окупираност со логиката и со математиката се одразува во вашите дела. Што има толку фасцинантно во овие науки? Дали тие даваат одговори на некои животни прашања?**

МАТИНЕС: Не верувам дека математиката ќе даде одговор на некое големо животно прашање како што се прашањата за религијата, за економијата, за политиката, но оваа наука дава овие прашања да се разгледуваат на поинаков начин и дава поинаков поглед на животот.

■ **Според вашиот роман „Оксфордски убиства“ беше снимен и филм кој беше хит и каде што во главните улоги беа Џон Харт и Илајџа Вуд. Дали го гледате филмот? Дали ви се допадна?**

МАТИНЕС: О, да, многу ми се допадна. Бев на премиерата. Не соработував на сценариото, ме прашаа за некои работи и дадов две-три сугестии. Има поинаков дух за разлика од книгата, но, сепак, конечниот производ е многу добар. Џон Харт е одличен актер и многу ми е драго што тој е дел од филмот.

■ **Иако имавте кратка посета во Скопје, побаравте да го разгледате градот. Што ви се допадна најмногу?**

МАТИНЕС: Бев во еден прекрасен ресторан каде што имаше жива музика, првпат пат во животот слушав староградска

музика. Можев да ги набљудувам луѓето, уживав во нивната среќа. Бев со некои актери, едноставно многу убаво.

■ **Дали познавате некој македонски писател или уметник? Дали сте запознаени со нивната работа?**

МАТИНЕС: За жал, не. Запознав една дизајнерка, која

воедно е и сликарка. За македонската култура знаев од претходно, она што сум го читал. Многу ми се допадна Саемот на книга. Мал е, но има само книги. На многу други саеми на книги има и други дополнителни работи, освен книги. Луѓето доаѓаат, купуваат книги и има многу млади кои купуваат книги. А тоа е најважно. ■

НОВА ПРЕМИЕРА НА СЦЕНАТА НА МАКЕДОНСКАТА ОПЕРА И БАЛЕТ

ИГОР КИРОВ: НА ПУБЛИКАТА Ќ НУДАМ НОВО ДОЖИВУВАЊЕ НА „ЦРВЕНАТА СОБА“

Разговараше | Невена Појовска
Фошо | Александар Ивановски

На сцената на Македонската опера и балет се подготвува нова премиера. Станува збор за „Црвената соба“ од Франц Шуберт. Кореографијата е на Игор Киров, асистент е Мојца Мајцен, либрето на Сашо Димоски, сценографија Марија Ветероска, а костимите на Александар Ношпал. Настапуваат: Александра Мијалкова, Васил Чичијашвили, Мими Поп Алексова, Атанасовска, Марија Кичевска, Шокаровска и Бобан Ковачевски, како и Ивана Коцевска, Саша Евтимова, Билјана Басмаџиева, Дојчин Дочев, Игор Веланоски, Јан Кисилев, Милослав Митрашиновиќ, Агим Бафтии, Ангела Велевска, Илијана Данилов, Диљана Јанева.

Либретото за современиот балет „Црвената соба“, според Шубертовиот „Гудачки квартет бр. 14“, има своја предлошка насловена „Смртта и девојката“. „Црвената соба“, од една страна, станува сценски експеримент за вечната потрага по единство, за потребата од припадност, за своината, за копнежот по љубов и, од друга страна - за самотијата како единствен облик на апсолутно припаѓање и сето тоа преку говорот на телото, кое е во криза. Разговараме со кореографот Игор Кировски за најновата премиера во МОБ.

■ **Најновата премиера во МОБ е „Црвената соба“. Што ќе има можност да види публиката на 27 април?**

КИРОВ: Публиката ќе може да ужива во едно ново видување, на еден мој нов концепт, како кореограф, на една нов боја на Игор Киров, работена по музика на Франц Шуберт, гудачки квартет бр.14, или

Луѓето најчесто претпочитаат да бидат на познат терен и се решаваат за сè друго, освен за опера, но ако ја добивме публиката со „14 часа“, со оваа претстава треба да продолжиме да ја едуцираме на еден друг начин, вели Киров

попозната како „Смртта на девојката“. Либретото е базирано на „Смртта и девојката“, но кај нас малку е изменета и имаме два-три дополнителни ликови, кои ја прават приказната уште поинтересна и помистична. Автор на либретото е Сашо Димовски, костимите се на Александар Ношпал, а сценографијата е на Марија Ветероска и сето тоа е осмислено, креирано од моја страна благодарение на првенците, солистите и ансамблот на МОБ. Ќе се потрудам да ѝ понудам на публиката едно ново доживување, еден нов лик на тоа како јас ја замислувам црвената соба.

■ **Зошто црвена соба?**

КИРОВ: Многу луѓе ме прашуваат зошто црвена соба. Затоа што црвената како боја асоцира на „Смртта и девојката“. Црвената како боја има два лика: боја на љубовта и боја на смртта, на крвта. Во либретото крвта е направена како асоцијација за смртта, но ние на сцената нема да имаме крв. А во Шубертовото дело, црвена соба ме асоцира на пеколот. Кога помислуваме на пекол пред очите ни е црвена боја. Никој не го замислува пеколот во бела боја. Така што се потрудивме на еден приспособен начин

да го направиме тоа и сето да е исполнето со многу чекори, многу емоции, со многу енергија, а, најверојатно, ќе биде и музиката отсвирана во живо од гудачки квартет. Ќе имаме гудачки инструменти од МОБ на сцена, кои автентично ќе ја доловат целата атмосфера, односно да биде отсвирано, како што е напишано од Шуберт.

■ **Зошто токму ова дело го одбравте да направите кореографија? Што ве инспирираше да се зафатите со овој проект?**

КИРОВ: Јас имам неколку дела што ми се омилен. Во нив музиката е толку моќна, носечка и, морам да признам, обожувам гудачки инструменти и сите дела што имаат таква моќ ми се предизвик. Такви се „Реквием“ на Моцарт, „Кармен“, „Ромео и Јулија“... сите кореографи на еден начин мечтаеме да направиме кореографија на некое такво моќно дело. За разлика од моите претходни кореографии, овој пат „Црвената соба“ е за едно скалило погоре и бара од публиката повеќе напор за да ја следи, музиката на Шуберт е ремек-дело и тоа го знаат сите што следат класична музика. Не е многу долго, трае 50 минути, но е многу комплексно за да се долови и тие што ќе ја изведат треба да ја изведат како што треба.

■ **Сте работеле претстави на многу светски сцени. Како уметник ја чувствувате енергијата од публиката. Сметате ли дека во Македонија има публика или постепено се создава публика што може да следи претстави**

од овој тип, како што ги нарекувате „еден степен погоре“?

КИРОВ: Да, мислам дека имаме публика за вакви претстави. Морам да нагласам дека оваа претстава, можеби, нема да биде примена како „14 часа“, бидејќи станува збор за сосема различен концепт и за друга визија, но, во секој случај, имаме публика. Се стремиме кон тоа, но малку сум скептичен кога станува збор за избор меѓу концерт на некоја српска пејачка на турбофолк-музика и опера. Луѓето најчесто претпочитаат да бидат на познат терен и повеќето се решаваат за сè друго, освен за опера. „14 часа“ во таа смисла беше познат терен, бидејќи сите ја знаат музиката на Кирил Цајковски, знаат кој е тој, а за Шуберт не може да се очекува сите да знаат. Не сакам со ова да ја потценам публиката, само сакам да ја покажам разликата. Јас лично уживам во современи опери и за да гледате таква претстава не треба многу да знаете за операта. Но, не секој ужива и може да ја сфати оваа опера. Сосема го разбираам тоа чувство, бидејќи сметам дека ако треба да седиш два часа во публика, а немаш уво за тоа, ќе полудиш. Ако ја добивме публиката со „14 часа“, со оваа претстава треба да продолжиме да ја едуцираме на еден друг начин.

■ **На „Охридско лето“ ве гледавме со претставата „5 до 12“. Потоа бевте во Сплит, Јапонија, Германија... Каде сè настапите?**

КИРОВ: Бев во Словенија, Токио, Германија, па пак во Сплит, Белград, сега сум тука, па пак заминувам во Сплит и пак во Германија... Во Сплит ќе ја поставувам „Охридска легенда“, која ќе биде изненадување бидејќи сакам да поставам едно ново видување. Истиот тим што работи сега овде со мене ќе биде пренесен во Хрватска. Тоа е целосно македонска авторска екипа во ХНК Сплит. Исто така, ќе работам и на одбележувањето на 50 години на Факултетот за музичка уметност. Ја подготвувам кореографијата, а ќе работиме заедно со „Ла фура дел бау“ (La fura dels baus), што е уште поголем предизвик.

■ **Дали и годинава ќе бидете на „Охридско лето“ со некоја од овие претстави, кои ги најавивте?**

КИРОВ: Планираме, исто како минатата година, да бидеме дел од оваа наша најголема и најстара културна манифестација. И, според тоа како течат подготовките, се надевам дека ќе гостуваме со „Охридска легенда“. Засега сè уште течат преговорите и не можам да потврдам со сигурност. ■

ЕВРОПА ВЉУБЕНА ВО ОПИ

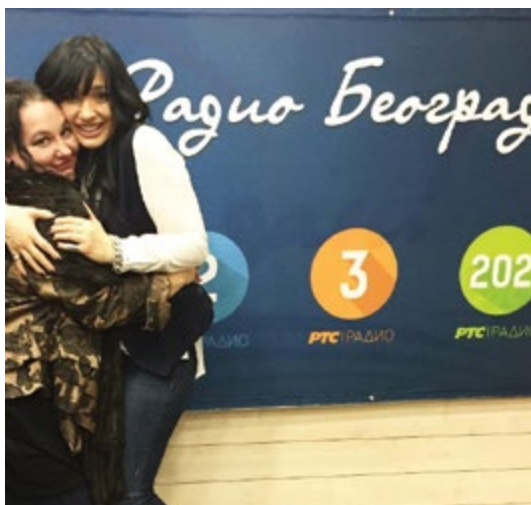

Секојдневјето и политичките случувања низ годините, сè повеќе ја става во сенка некогаш толку зборува „Евровизија“. Фестивалот за избор на најдобра песна од европските држави, сепак, во европски рамки не ја загуби публиката. Напротив, од година во година станува сè помасивен. Доказ за тоа е што Италија, поим за квалитетна музика, веќе неколку години повторно е дел од фестивалот. Дури и далечната Австралија вторпат праќа свој претставник на стариот континент

Пишува | Марина Косјовска

Без многу врева околу изборот и околу претставникот од македонската публика, Македонскиот национален

сервис заедно со Калиопи ја започна промотивната евровизиска турнеја. Европа ја пречека со раширени раце.

БАЛКАН

Патот низ Европа за 50 дена започна со гостување во Србија, каде што во тридневниот престој Калиопи оствари и голем број интервјуа и гостувања за српските радио и телевизиски медиуми.

Регионалната промотивна турнеја продолжи со посета на Босна и Херцеговина, на Словенија и на Хрватска, по што следниот викенд Калиопи веќе замина во Русија.

МОСКВА

На покана на организаторот на еден од најголемите промотивни евровизиски настани, Калиопи првпат во живо ја изведе „Дона“ во руската престолнина. Најавена на сцената како поп-дива од прекрасната Македонија, Калиопи пееше пред околу илјада гости во салата „Известија“, каде што настапија и претставниците на Ерменија, Азербејџан, Белорусија, Израел, Малта, Молдавија, Шпанија, Швајцарија, Кипар и на домаќинот, Русија.

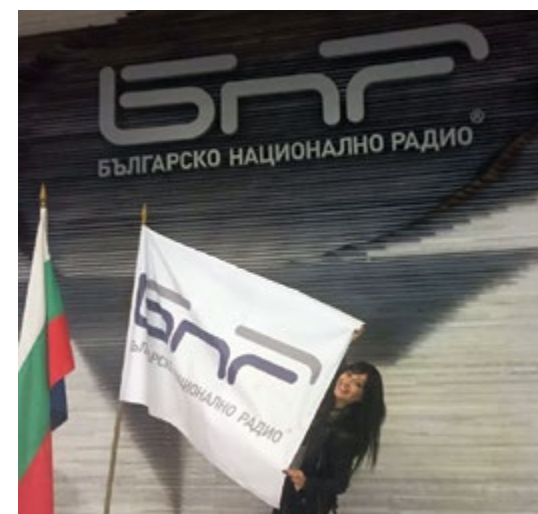
■ Пресреќна сум што сум во Русија, земја со прекрасен народ и богата историја, а за мојата прекрасна земја Македонија ќе се потрудам на „Евровизија“ да донесам песна и настап кои ќе се паметат многу долго. Евровизиските обожаватели ме вратија на „Евровизија“ и со голема среќа ја прифатив поканата од Македонската телевизија - изјави Калиопи на прес-конференцијата.

АМСТЕРДАМ

Во Холандија Калиопи беше пречекана со воодушевување и со огромен интерес. На средбата со новинарите, на барање на присутните, таа зад клавириот ја пееше „Дона“, а за три часа даде повеќе од триесет и пет интервјуа, уривајќи го сопствениот евровизиски рекорд.

Позитивната реакција продолжи и за време на настапот во арената „Мелквек“, каде што за Калиопи, како најголема евровизиска ѕвезда на вечерта, беше резервирано местото пред самиот крај на концертот. Публиката беше еуфорична кога Калиопи се појави на сцената и уште еднаш покажа дека „Дона“ звучи интензивно и многу моќно во својата верзија во живо.

СОФИЈА

Веднаш по Амстердам, Калиопи ја продолжи својата промотивна турнеја во Софија, Бугарија, каде што на покана на националната телевизија БНТ, нашата евровизиска претставничка гостуваше во утринската програма „Денот започнува“. Гостувањето во Бугарија беше заокружено со интервју за регионалната музичка телевизија Балканика, каде што може да се погледне и видеозаписот за „Дона“.

ЛОНДОН

На деветтото издание на лондонската евровизиска забава која се одржа во „Кафе д Пари“, Калиопи беше специјална гостинка на евровизискиот клуб на обожаватели од Велика Британија.

■ Калиопи е обожавана од евровизиските обожаватели во Велика Британија, таа е вистинска ѕвезда и затоа ние го спонзорираме нејзиното патување и нејзиниот престој во Лондон за оваа специјална и единствена пригода - изјави претседателот на клубот, Аласдаир Рендал.

Калиопи го отвори и го затвори шоуто во неделата вечер,

каде што евровизиски ѕвезди од осумнаесет земји ги промовираа своите песни. Калиопи потсети и на големиот евровизиски хит „Црно и бело“, а нејзиниот настап беше емитуван во живо на „Лондон лајв ТВ“.

ТИРАНА

Промотивната турнеја ќе биде заокружена со посета на Албанија, каде што Калиопи веќе во среда ќе гостува во националната телевизија и радио, а потоа ќе оствари средба и со претставници од други печатени и електронски медиуми од Тирана.

Од евровизискиот тим велат дека паралелно со турнејата се работи и на сценскиот настап, на подготовка на промотивниот материјал, како и на целосниот распоред за престојот на македонската евровизиска делегација во

Стокхолм. Изборот на песна за Евровизија ќе се одржи на 10, 12 и на 14 мај во арената „Глоуб“ во Стокхолм, а нашата претставничка Калиопи ќе настапи во второто евровизиско полуфинале на 12 мај со песната „Дона“. ■

ВОЛШЕБНО И ЕДИНСТВЕНО ИСКУСТВО

КУБА Е СПОЈ НА ЕГЗОТИКАТА И НА ИСТОРИЈАТА

Во модерниот свет во кој бледнеат границите и разликите меѓу државите и културите, Куба се издвојува со своја автентичност

Пишува | Маја Косићовска

Иако животот на Куба не е лесен и безгрижен, овој најголем карипски остров е една од најпосакуваните туристички дестинации на светот. „Ова е нешто најубаво што човечкото око може да го види“, заклучил Христофор Колумбо кон крајот на петнаесетти век и јасно го одредил мотивот на туристичките патувања на овој остров, кои ќе почнат 450 години по него.

Куба е најголемата островска земја во групата на Малите Антили во Карипско Море. Таа од сите страни е опколена со вода - Атлантски Океан на исток, Мексикански Залив на север и Карпско Море на југ.

Со повеќе од 200 заливи и 280 тропски и рајски бели плажи, оп-

кружени со волшебни нијанси од зелени и од сини бои, Куба претставува вистински предизвик за секој посетител. Шпанците зад себе оставиле големо влијание што се однесува на архитектурата, а уште поголем шарм на кубанските градови им даваат куќите од камен, поплочените улици и извонредно љубезните домаќини. Речиси од секој агол на островот допираат звуците на салсата и мирисот на пурите.

Во Куба значајна стопанска гранка е туризмот. Пријатната клима и долгите песочни плажи секоја година привлекуваат сè поголем број туристи.

Јазик: Шпански; иако домаќините во куќите и вработените во хотелите знаат по малку англиски

ки, шпанскиот е ултракорисен ако патувате во своја режија.

Валута: Имаат две: Еден конвертабилен пезо чини колку и еден американски долар и секогаш се држи до него.

Еден национален пезо е 1,24 конвертабилен пезо.

За Европејците е најдобро да носат евра, кои лесно се разменуваат, за разлика од американски долари за кои земаат 10 проценти провизија при размената.

Виза: Иако речиси за цел свет треба виза, за Македонија не

е потребна, само треба да се чуваат 25 пезоа за аеродромска такса на излез од земјата и тоа во книжни пари. Паметно е да се носи и здравствено осигурување.

Што да се носи: Лекови (за настинка, за стомак, за убои и по некој антибиотик), хигиенски работи, кремове за сончање со заштитен фактор повисок од 20, антибактериски гел за миење раце, прва помош за рани, чоколатца и слични работи што може да ви траат за по пат зашто нема ужини за купување, гуми за цвакање, чадор, адаптер за американски/европски штекери, испечатени карти и резервации.

Патување низ земјата: Имаат државни автобуски компании, кои овозможуваат превоз за туристи за прифатливи цени со нови кинески автобуси, кои се одлично опремени и имаат климатизација. Една од нив на која има објавено распоред на интернет е „Виазул“.

Патување низ градовите: Сè што има тркала е такси - има државни таксија, кои се нови автомобили, има локално такси од старите шевролети, кои ги застапуваат на улица и собираат по неколку непознати по пат, има коко-такси, кои се мотоцикли со две седишта и со стреа во форма на кора од кокос, бици-такси истата варијанта како коко-такси само со велосипед. Државното такси, кое е и најскапото, е околу 0,5 пезо по километар за низ град. Исто така, имаат градски превоз со кинески автобуси со спуштен под и двокатни со отворен покрив за туристи. Немаат пешачки премини. Никаде.

ството и образованието им се целосно бесплатни и одлични по квалитет.

Здравство: Имаат едни од најдобрите лекари на светот, имаат многу мала стапка на смртност на бебиња и многу луѓе одат за да се лекуваат таму (речиси) бесплатно.

Спорт: Иако омилен спорт им е бејзбол, други национални спортови им се бокс, одбојка (во сала и на плажа) и кошарка.

Сопствеништво: Со оглед на тоа дека имаат мали плати и што до неодамна беше забрането да се купуваат куќи, можат да се здобијат со имот само ако ја откупат куќата од државата на рати, со години (со некој вид бескаматен лизинг), може да наследат имот од родителите или може да разменат куќа за друга ако веќе ја имаат здобиено на некој од овие два начина.

Температурата преку цела година е 20-25 Целзиусови степени... имаат две годишни времиња: суво и влажно. Преку лето е влажен период, каде што врне попладне/навечер, а следниот ден нема ни трага од дождот и е ужасно запурно со температура до 30 степени. Во зима (декември-февруари) е со пониска температура (15-20 степени), но не врне и е пријатно. Овој е период, кога е најскапо и кога Европејците, Канаѓаните и по некој Американец одат таму на одмор за Божик. ■

Храна: Речиси секој оброк изобилува со овошје, ориз, ориз со црн грав (одлично и многу често национално јадење), црн грав како чорба, салати (зелка, краставици, марула, авокадо), риба, пилешко (секогаш наткопан), морски плодови и поретко свинско или телешко. Немаат пакувани сокови, па за обичен сок секогаш ќе добиете свежо цедена комбинација од ананас, портокал и од гуава.

Стандард: Платата им е околу 10 песоа за работници во пекарница и за сидари, околу 25 за лекари и професори. Здрав-

КОИ ФАРМЕРКИ СЕ ВО ТРЕНД ОВАА ПРОЛЕТ?

Оваа пролет тесните модели на фармерките ги менуваме за модели кои се пошироки и кои имаат поженствена силуета

Дури и да имате совршен пар фармерки, бидете сигурни дека оваа пролет вашата колекција треба да ја освежите со нови модели.

Оваа пролет тесните модели на фармерките ги менуваме за модели кои се пошироки и кои имаат поженствена силуета.

Во духот на новата сезона, во мода се враќаат белите фармерки, винтиџ силуети и моделите со висока половина, додека тесните и „машки“ фармерки постепено заминуваат во заборав.

Плеша | А. М. Б.

ТЕСНИ ФАРМЕРКИ СО ДОЛЖИНА ДО ГЛУЖД

Овие модели се со висока половина, а должината им е до глуждот.

ПАНТАЛОНИ-ЗДОЛНИШТЕ

Панталони-здолништата остануваат во тренд, тие едноставно се задолжително парче облека за пролет. Може да се носат со сите стилови и со сите комбинации, ја освежуваат комбинацијата и ја прават многу модерна. Тие се одличен избор за на работа бидејќи можат да се носат на различни начини. Должината им е малку над глуждот, така што со нив слободно може да облечете нови шик чевли.

ФАРМЕРКИ СО РАМЕН КРОЈ

Фармерките со рамен крој и со покуси ногавици претставуваат добар избор на фармерки за оваа пролет. Имаат и украсни детали кои можат да бидат многу ефективни.

ФАРМЕРКИ СО ВИСОКА ПОЛОВИНА

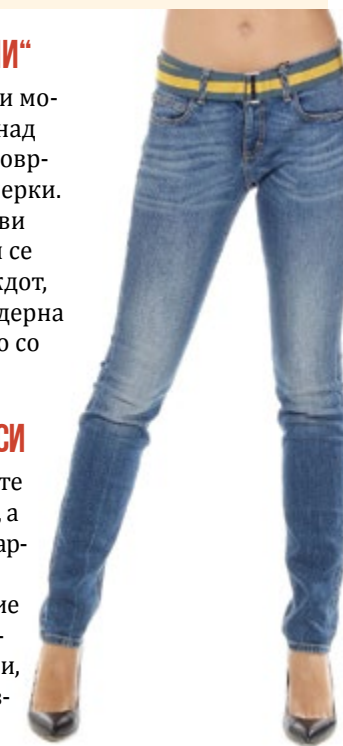
Хит за оваа сезона се фармерките што горе се тесни, а долу се шират свонесто. Овој модел има висока половина и благо исправени делови, а освен што е трендовски, тој е и многу пријатен. Овие фармерки со должина до глужд претставуваат совршено парче облека за пролет. Можат да се носат со чизми, со балетанки или со сандали. Тие изгледаат одлично во сина, во црна и во бела боја.

ФАРМЕРКИ „ГУЧИ“

Висока половина и модели со должина над глуждот – тоа се совршени „гучи“ фармерки. Со избелени делови и со ногавици кои се шират околу глуждот, оваа силуета е модерна и изгледа одлично со кои било чевли.

ФАРМЕРКИ СО РЕСИ

И оваа сезона ресите се многу актуелни, а сега ги има и кај фармерките, на крајот од ногавиците. Овие фармерки им одговараат на сите дами, без разлика на нивната височина.

ГВИНЕТ ПАЛТРОУ

Целосно име:

Гвинет Кејт Палтроу

Родена на:27 септември 1972 година
(43 години)
Лос Анџелес, Калифорнија,
Америка**Националност:**

Американка

Професија:

актерка, пејачка, авторка

Сопруг:

Крис Мартин (2003 - 2015 г.)

Деца: 2

Гвинет Кејт Палтроу е американска филмска актерка. Палтроу го привлела вниманието со своите улоги во филмовите како психолошкиот трилер „Седум“ во 1995 година во кој глумела со Бред Пит, како и драмата „Ема“ во 1996 година, во која глумела со Џереми Нортен. Две години подоцна, по улогите во романтичната комедија „Лизгачки врати“ и трилерот „Совршено убиство“, таа добива светско признание преку својата улога во „Вљубениот Шекспир“, за која доби „Оскар“ за најдобра актерка, „Златен глобус“ за најдобра актерка во мјузикл и во комедија и две награди од страна на здру-

жението на филмски работници. Палтроу толкува споредни, како и главни улоги, во филмовите „Талентираниот господин Рипли“ во 1999 година, „Скок“, „Љубовта е слепа“ и „Доказ“ за која доби номинација за „Златен глобус“ за најдобра актерка во драма.

Од 2008 година Гвинет ја игра улогата Пепер Потс, во „Ајронмен“, во „Ајронмен 2“ во 2010 година, „Одмазници“ и во „Ајронмен 3“. Таа, исто така, има добиено и награда „Еми“ за најдобра актерка-гостин во комедија во 2011 година за нејзината улога во серијата „Гли“. ■

Цитати:

- „Убавина, за мене, е за да се чувствуваш удобно во своја кожа. Тоа, или црвен кармин.“
- „Мојата забава како дете беше театарот. Ќе седнев и ќе ја гледав мајка ми како се прави дека живее. Како за мало девојче тоа беше, навистина, многу.“

Преод | Ана Цвешаноска

light+building
Frankfurt am Main
13. - 18. 3. 2016
Full Range Industrial Lighting Solutions

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

Quehenberger | Drexellmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

АЛЕРГИИ

Многу причини - едно решение

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА

avicena
лабораторија

Дали ја знаете вистинската причина за Вашата алергија?

- БРЗО
- ПРЕЦИЗНО И ТОЧНО
- БЕЗ РИЗИК ОД НЕСАКАНИ РЕАКЦИИ
- ЗА ДЕЦА И ВОЗРАСНИ
- ТЕСТИРАЊЕ ПРЕКУ КРВТА

Современа и
прецизна
алергодиагностика

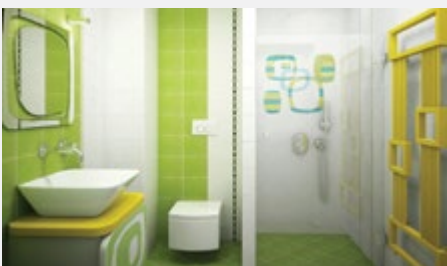
Локација 1 (нас.Тафталиџе)
Бул. 8ми Септември бр. 2, лок. 1
1000 Скопје
тел: 02 3179 001
факс: 02/3177 130
lab1@avicenalab.com.mk

Локација 2 (нас.Аеродром)
Бул. Јане Сандански бр. 7, лок. 4
1000 Скопје
тел: 02 2477 345
факс: 02/3177 130
lab2@avicenalab.com.mk

www.avicenalab.com.mk

ОДРЕДУВАЊЕ
НА ГОЛЕМ БРОЈ МОЖНИ
ПРИЧИНИТЕЛИ НА АЛЕРГИИ

ИСЧИСТЕТЕ ЈА БАЊАТА ОД МУВЛА И ОСВЕЖЕТЕ ГО ВОЗДУХОТ

Многу често мувлата се појавува таму каде што се создаваат оптимални услови: висока влажност и топлина, односно таму каде што нема добра вентилација. Со самото тоа бањата е идеално место за развој на габички, спори што лесно се шират со воздухот и се вгнездуваат на различни површини. Идеално живеалиште за габичките во бањата е гумата од машината за перење.

Ако забележите дека по перењето вашите алишта добиваат непријатен мирис, а во гумата или во преградата за прашок се појавиле црни дамки – станува збор за црна мувла. За да се ослободите од неа со хартиено шамиче избришете ја внатрешноста на машината за перење. Така ќе го отстраните насобраниот прав што се создава од алиштата. Потоа со прскалка нанесете средство за чистење на гумата, по целата површина, распоредете го рамномерно и затворете ја машината да отстои така околу два часа. Потоа вклучете ја на „плавење“ за да го одмие средството за чистење.

Кога ќе заврши програмата, во преградата за прашок ставете лимонтус и вклучете ја машината на „вриење“. По два-три часа, колку што трае програмата за вриење, ќе добиете машина како од продавница. По потреба повторете ја постапката за еден месец, а за превентива, најубаво е да ја чистите на ваков начин еднаш месечно.

На крајот, откако ќе се ослобидите од непријатните мириси во бањата, освежете го чистиот воздух. Ви нудиме природен, евтин и постојан освежувач. Се прави брзо и едноставно, а потребно ви е: ролна тоалетна хартија и етерично масло! Капнете неколку капки етерично масло на кочанот од ролната (картонскиот цилиндер на кој е намотана тоалетната хартија). Мирисот ќе остане додека не ја потрошите ролната. А бидејќи најчесто освен таа што се користи, во времето има и ролни кои чекаат, можете да го сторите истото и со нив... ■

УБАВОТО ВРЕМЕ ГИ НОСИ И НЕПРИЈАТЕЛИТЕ НА МИЛЕНИЦИТЕ – КРЛЕЖИ

Кога ќе почнат топлиите денови, почнуваат и проблемите за сопствениците на кучиња бидејќи, покрај пролетните убавини, од тревата и парковите демнат непријателите број еден – крлежи

Покрај тоа што можат да пренесат болест на домашното милениче, крлежите можат да му пренесат на куче-

то и потенцијално смртоносна пироплазмоза, која претставува една од најтешките болести пренесени преку овој вид инсект.

ХИГИЕНА

Секој сопственик на милениче мора да има на ум дека крлежот може да ја пренесе заразата преку цицање на крвта повеќе од 30 часа. Тоа значи дека хигиената во овој случај е неопходна. Под хигиена прво се подразбира редовно четкање по прошетка бидејќи на тој начин може навреме да се забележи непосакуваниот гостин.

КАКО ДА ГИ ОТСТРАНИТЕ?

Доколку забележите закачен крлеж за вашиот миленик, внимателно отстранете го со пинцета за да не останат нозете. Прво внимателно повлечете го во правец на движење на стрел-

ките на часовник, а потоа силно извлечете го. Задолжително набљудувајте го кучето по отстранување на крлежот бидејќи во случај на зараза најважно е да се реагира додека болеста сè уште не се проширила по целиот организам.

СИМПТОМИ НА ЗАРАЗА ОД КРЛЕЖ

Како прв знак на зараза е мрзливост и одбивање храна, а речиси секое куче на почеток има и треска. Обрнете внимание на носот, кој мора да биде сјаен и влажен, а очите бистри и отворени – тоа се универзални знаци на здраво куче.

ЛАЛЕ

Лалето е растение со луковица, кое потекнува од Мала Азија. Во Холандија првите лалиња се донесени пред околу 400 години и од тогаш почнува нивното масовно одгледување, а благодарение на вкрстувањето денес се познати повеќе од 4.000 видови. Цветовите може да им бидат еднослојни или полни, назабени, еднобојни, двообојни, а се сретнуваат во цела палета бои, од бела, па до многу темни.

Најдобро е да го посадите на сончево место, а мора да внимавате почвата да биде добро дренирана бидејќи ако е многу влажно луковицата ќе изгније. Се сади во октомври или во ноември (за да пушти корен до доаѓањето на првите мразови) на длабочина од 12 до 20 см во зависност од големината на луковицата, на оддалеченост од 10 до 15 см. Кога ќе прецвета лалето, се препорачува да се исече стеблото со цветот за да не троши енергија за созревање семе, а листовите треба да се остават сè додека не пожолтат и овенат за да може луковицата да собере доволно храна за следната сезона. Тогаш се препорачува да се извади и да се чува на суво и на студено место. Ако сакате да одгледате лале во домот треба да купите специјални луковици, кои се третирани за одгледување на затворено. Посадете ги во саксија, покријте ги целосно со земја и чувајте ги на што постудено место. Кога ќе почне да растат покријте ги со весници за да не добиваат премногу светлина и стеблата да се издолжат премногу. Немојте многу да ги полевате, а кога ќе почне да расте цветот тргнете ги весниците и префрлете го лалето на потопло. Кога ќе прецвета продолжете со негата додека не овенат листовите. Следната година таа луковица насадете ја на отворено бидејќи во домот нема пак да цвета.

Лалињата може да ги купиме и како цвеќе за во ваза, а за да останат подолго свежи во вазата, стеблата исечете ги со остар, рамен рез, а вазата наполнете ја до половина со вода и чувајте ја на студено место, барем во текот на ноќта. ■

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

ИНТЕРВЈУ | СПОРТ

ИГОР КАРАЧИЌ

Овие натпревари ќе ги решат одбраните и мотивираноста на голманите. Во двете екипи има голмани што се во првите пет во Европа. Искрено верувам во нашиот Арпад (Штербик) и, секако, им верувам и на Џамбо (Милиќ) и на Диви (Ангелов) и знам и ним колку му значи играњето на завршниот турнир во Лигата на шампоните. Знам дека секогаш можат да бидат подобри и посакувам да одбранат топка повеќе и со тоа да стигнеме до историскиот успех, вели Карачиќ во интервју за „Република“

ВАРДАР Е ПОДГОТВЕН ЗА ЧЕКОР НАПРЕД

Разговараше | Бојан Моировски
Фото | Александар Ивановски

« Вардар го очекува четврт-финалниот двобој со Веспрем во Лигата на шампиони. Имавте доволно време да се подготвите, кои се очекувањата и желбите на ракометарите и на стручниот штаб? »

КАРАЧИЌ: Од последниот натпревар одигран во Лигата на шампионите и триумфот над Висла Плоцк поминаа повеќе од три недели. По тој успех и пласман во четврт-финалето трета година по ред, Вардар

одигра и завршен турнир во СЕХА-лигата, па следуваа една недела предвидена за репрезентативните настапи и квалификациите за Олимписките игри во Рио. Нормално е во овој период, кога некои ракометари отсутуваа од тимот поради репрезентативни настапи, да се испуштат конците, но екипата повторно е комплетирана, се вратија и повредените играчи, со исклучок на Филип Лазаров, и во периодот до првиот меч во Скопје работевме напорно со цел да го оствариме успехот за кој сите сонуваме, пласман на завршниот турнир во Келн.

« Веспрем е екипа што е на самиот европски врв. За помалку од една година одигравте повеќе натпревари меѓусебно и добро се познавате. Колку е тоа добро или лошо за една екипа, која, буквално, знае сè за противникот? »

КАРАЧИЌ: Јас мислам дека е предност што играме токму со Веспрем во четврт-финалето. Среќна околност е што одлично се познаваме со противникот и нема потреба нешто посебно

ИГОР КАРАЧИЌ

да се досудат. Со Веспрем играме сличен ракомет. И двете екипи одлично покриваат и ротираат во одбраната и мислам дека токму голманите ќе бидат клучен фактор за успехот.

« Досега важеше едно непишано правило дека домашниот терен во реваншот ја дава клучната разлика. Колку тоа може да биде хендикеп или предност за Вардар?

КАРАЧИЌ: Досега Вардар, покрај тоа што игра добро на домашен терен, сезонава, па и минатата, покажа дека нема притисок и секогаш оди на резултат и на гости. Успеа да победи на страна и секако дека не игра никаква улога домашниот терен во реваншот. За мене е предност да се одигра првиот натпревар дома во „Јане Сандански“. Во СЕХА-лигата оваа година одигравме нерешено и во Скопје и во Веспрем. Загубивме минимално во финалето во Вараждин, но мислам дека тогаш Веспрем одигра на максимално ниво. За разлика од нив, ние направивме многу катастрофални грешки, особено во финалните одлучувања, кои сега треба да ги анулираме. Вардар може да даде 10-15 проценти повеќе за да го достигне максимумот. Мислам дека тоа ќе се случи токму на мечот во Скопје и ќе извојуваме победа, макар и со еден гол разлика, која ќе ни даде мотив пред

да се подготвуваме за нив. Периодот за подготовки беше краток, но не треба да се прават некои посебни анализи. Буквално, знаеме како дишат, ги знаеме сите нивни тактики во одбраната, а посебно во нападот. И тие, секако, не знаат нас и мислам дека овој дуел ќе го реши мотивацијата или, можеби, една топка, еден удар или еден напад и одбрана. Секако, ќе уживаме и подготвени сме да го дадеме максимумот во сите 120 минути во двата меча во Скопје и во Веспрем. Најважно е што сите играчи се подготвени и знаат што ги чека на теренот, но се подготвени и свесни за успехот што би го направиле прво лично за себе, а потоа и за клубот и за целата ракометна јавност во Македонија. Одлично е враќањето на терените од повредата на Сергеј Горбок бидејќи тој знае да даде гол и кога не му оди на тимот, знае да реализира и од голема далечина и да го крене моралот на тимот. Тој е играчот што може да направи разлика, нешто што мислам дека не може никој друг играч. Тоа е голем плус во нашата игра пред дуелите со Унгарците.

« Во анализата на четврт-финалето, може ли да се издвои некој момент или, пак, некаква различна стратегија од досегашната? Кој ќе биде клучот за успех?

КАРАЧИЌ: Видете, ракометот е игра што е многу комплексна. Повторно ќе кажам дека одлично се познаваме со противникот. И двете екипи играат одлична одбрана, која ги краси сите овие години. Ниту една екипа не може да промени нешто драстично од тоа што го играла досега за олку краток период. Не верувам дека ниту тие ќе се обидат да измислат нешто ново. Овие натпревари ќе ги решат одбраните и мотивираноста на гол-

реваншот за една недела. Морам да признаам дека ми е драго што првиот натпревар го играме пред домашната публика, која ќе ја наполни салата до последно место, како и досега, и ќе ни даде огромна поддршка за да извојуваме победа. Секоја победа остварена во првиот меч дава огромна самодоверба бидејќи ќе се намали притисокот и ќе се префрли кај противникот. Тој ќе биде тимот што ќе треба да брка разлика, а тогаш може да се случат грешки, кои можеме да ги искористиме.

« Би се рекло дека Вардар полека се издигнува кон врвот на Европа. Додека пред две-три години губевте од Веспрем со голема разлика, сега работите се сменија, дојдоа некои врвни играчи и дали сега е моментот кога македонското препознатливо име може да стигне до завршниот турнир?

КАРАЧИЌ: Во минатото се случуваше да загубиме од Веспрем и со седум-осум голови разлика. Оваа сезона не е така. Работите се сменија, како што кажавте, дојдоа одлични ракометари со победнички менталитет и сега Вардар тоа што го градеше во изминатите три-че-

тири години време е да го наплати и да се пласира во Келн. Во моментот Вардар е во врвот на Европа, се наоѓа меѓу екипите што се најсериозни кандидати за пласман меѓу четирите најдобри. Дојдовме во ситуација другите тимови веќе да почнат да се плашат од Вардар, тоа што нам ни се случуваше во минатото. Едноставно, не само Веспрем, и другите клубови ги гледаме со такви очи, а и тие нас. Сè е во психологијата во главата на секој ракометар, во моментот со сигурност можам да кажам дека Вардар е подготвен за овие два натпревара.

« Проектот на Вардар и на сопственикот Сергеј Самсоненко е во нагорна линија. Оваа сезона ли е таа кога ќе се направи конечниот исчекор?

КАРАЧИЌ: Вардар од година во година е сè посилен. Јас не би рекол дека сега е времето или дека нашиот тим е, конечно, зрел за чекор повеќе. Во екипата доаѓаат и си заминуваат играчи. Составот се засилува дополнително за следната сезона и уште сега се размислува за следните цели, но и си заминуваат играчи. Никој не може да каже дека тоа е тоа, Вардар е подготвен и мора да се пласира на завршниот турнир. Точно е дека Вардар сега, по две години, е поискусна екипа. Повторно ќе кажам, сè е во психологијата, во подготовката за меч против Веспрем. Годинава со сосема други очи гледаме на противниците.

« По повредата на Европското првенство твојата форма сега е во нагорна линија. Видовме дека принудно одлично се снаоѓаш и како лев бек. Дали тоа е, можеби, цокерот на Раул Гонзалес, кој се покажа како врвен тренер?

КАРАЧИЌ: По повредата во Полска морав да паузирам 15 дена од тренинзи. Се вратив исцрпен и тренирав со мален интензитет. По неколкуте тешки натпревари и за клубот и за репрезентацијата сега се чувствувам одлично и покажав дека можам да се снајдам и на друга позиција во тимот кога се бара тоа од мене. Дали ќе одиграам и против Веспрем на лев бек останува за тоа да реши тренерот. Луѓето во Македонија знаат што можам да извлечам за тимот. Секогаш на прво место е резултатот на екипата. Без разлика на напорниот период и играњето на повеќе натпревари знам дека ќе дадам 200 проценти од себе за да стигнеме до посакуваниот успех.

За Раул можам да кажам сè најдобро. Одличен тренер, врвен стручњак. Секогаш има да каже нешто ново, да постави на тренинг. Одлично е чувството да се работи со него и со неговиот помошник, Дејвис. Тоа се луѓе што во кариерата одиграле многу големи мечеви, играле со екстра-класа европски ракометари. Го пренесуваат на теренот сето свое искуство и се, можеби, главната алка во тимот. Во последно време се покажаа дека можат да бидат и темпераментни, да се подрски, што тоа нам, на ракометарите на теренот ни одговора, ни влева дополнителна сила.

« Очекувано е по добрите игри во Вардар да се најдеш и во репрезентацијата на Хрватска. Во националниот состав имавте неколку измени, пред сè, од тренерот, но направивте одлични резултати за кратко време.

КАРАЧИЌ: Играњето во репрезентацијата е нешто што го посакува секој спортист. Со новиот селектор Жељко Бабиќ многу работи се сменија во Хрватската репрезентација. Успесите што ги постигнавме за многу кратко време, третото место на Европското првенство и пласманот на Олимписките игри во Рио се резултат што никој не го очекуваше за овој краток период. Селекторот Бабиќ има свој стил на работа и не отстапува од тоа. Ако на почетокот хрватската јавност беше скептик за неговиот избор, сега веќе не е така и „симнуваат глава“ пред успесите што ги направи. Состави репрезентација што, пред сè, е спој на младост и на искуство и тоа покажува дека има резултат. Најважно е што во составот меѓу ракометарите има другарство. Не се гледа со завист кон соиграчот и тоа е основа за добри резултати и понатаму. ■

ВРЕМЕПЛОВ

■ 22 април 1970 година

Ден на планетата Земја. Овој ден за првпат е одбележан во САД во 1970 година, кога се одржани најголемите еколошки демонстрации во историјата.

■ 23 април 1972 година

Поставен е камен-темелникот на Соборниот архиепископски храм на Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“, кој е осветен на 12 август 1990 година.

■ 24 април 1905 година

Во заседа загинал Христо Узунов, македонски учител, војвода и реонски началник на четите на Македонската револуционерна организација во Охридскиот револуционерен округ.

■ 24 април 1949 година

Во Скопје се одржало првото Универзитетско собрание во Македонија, на кое е формиран скопскиот универзитет. Во 1969 година, на одбележувањето на 20-годишнината од работата, Универзитетот го добил името „Кирил и Методиј“, а од 12 ноември 1992 година се вика „Св. Кирил и Методиј“.

■ 26 април 1992 година

Република Македонија се осамостои монетарно. Новата македонска валута доби име „денар“.

■ 27 април 1905 година

Кај местото Свиланово, во близина на селото Рајчани, Кочанско, во борба против османлиската војска загина Никола Карев, македонски револуционер, социјалист, организатор и претседател на Крушевската Република од 1903 година.

■ 28 април 518 година

Катастрофален земјотрес го разурнал Скупи.

АВТОР: SAGIT- TARIUS	БЕСМРТЕН ВАЛЦЕР НА ЈОХАН ШТРАУС	П	КРПА (МН.) ТЕШКА ТЕ- АТАРСКА ЗАВЕСА	С	ПРОСТРАН ТРЕВНИ РАМНИНИ КАРМ- ЕРИСТ	АПАРАТ ЗА МЕРЕЊЕ ВИСОЧИНА	БЛОК, БЕЛЕЖНИК	ПРАЖИТЕЛ НА БАЛ- КАНОТ	МОДЕЛ НА "ФОРД"
ПРОСВЕ- ТЕН РА- БОТНИК									
МАЛА АРТЕРИЈА									
СЛЕДЕБ- НИЦИ НА УТО- ПИЗМОТ									ДЕЛ ОД СИНЦИР
ЕКС ИТА- ЛИЈАНСКИ КОШАРКАР РЕНЦО									
ЛАМЈА АЖДЕР				АНГЛИСКИ ФУДБАЛЕР ПОЛ				ЛИТАР	
ВАСИЛ ИЉОСКИ			СТИВЕН САЙМОН ОЛБРЕХТ	НАКЛОНЕ- ТОСТ (МН.)			ИВАН КАРАДАК		
ИМАГИ- НАРЕН БРОЈ		НАУКА ЗА РИТАМОТ	ГРАД НА ЈАДРАНОТ				УЗУЧУВАЧ НА НАУКА ЗА МИРОТ		
ЕКС ЈУ ФУДБАЛЕР И ТРЕНЕР ИВИЦА		СРАМУ- ВАЊЕ			ЕПОХА				НЕГАТИВ- НО НАЕЛЕК- ТРИЗИРА- НИ ЧЕС- ТИЧКИ НА АТОМОТ
ВИБРИ- РАЊЕ					МУСЛИ- МАНСКО МАШКО ИМЕ				
ЉУБЕН, ОМИЛЕН						ФРАНЦ ФИЗИЧАР ЛУЈ ЕЖЕН			
ПОСЕ- ДУВАЧИ						ВИД МАЈМУН		ЕНЕРГИЈА	
НЕУТРОН		ТЕНИСЕР- КАТА МО- РЕЗМО	ИСЕЧЕН ДЕЛ ОД НЕШТО	ЕГЕЈСКИ ОСТРОВ				ЗЕМЈИТЕ ОД ИС- ТОКОТ	
ДАТУМ (МН.)					МЕСЕЦ ВО ГОДИНАТА	ПЕЛАЧ- КАТА ФРЕНСИС			
ВИД МРСНА ГЛИНА				ГЛАСНИК	ИСТОРИ- ЧАРОТ ЛИВИЈ				
НАШ ЕКС ПЛИВАЧ- КИ МАРА- ТОНЕЦ НИКО							ЕВГЕНИЈ ОНЕГИН	СИЛИЦИЈУМ	
СОСТОЈ- КА ВО АЛОЕТО						СОНИШТА		НЕУТРОН	
РЕАЛНИ, ФАКТИЧКИ									

РЕШЕНИЕ: НАСТАВНИК, АРТЕРИЈА, УТОПИСТИ, БАРИВЕР, АЛ, ИНО, Л, ВИ, СО, ИК, И, РИТИКА, ОСИМ, БРА, ТРЕПЕНЕ, САКАН, НЕЛ, ИМАТЕЛИ, Е, Н, ИСЕЧОК, ДАТИ, МАРП, УМА, КУРИР, НЕСТОП, ВО, АЛЮМИ, СНИ, ВИСТИНИИ

УБЕР (МАКЕДОНИШЕН)

Здраво телефанатици. Нема да сретнете филм или серија, без разлика дали е блокбастер или евтина комедија, во која нема вака или така да се спомене „Убер“. Порано тоа беше „Пепси“, „КФЦ“, „Данкин донатс“, но сега тоа е новата апликација за превоз, која го менува светот. Преку неа повикуваш возило, поевтино е од такси, а возачот те оценува каков патник си. Исто функционира и на обратната страна, возачите се обични луѓе, кои со оваа апликација најдоа на пристојна заработка, но кои добиваат оценка од патниците за тоа како се однесувале. Значи нема да сретнете непроветрена мишка кога наутро брзате на работа. Таквите ретко кој ги сака. Малку познато, барем за мене, беше тоа што косопственик на овој бизнис е Ештон Кучер. Да, тој е паметен милијардер исто како што глумеше во „Два и пол мажи“, само што во приватниот живот ептен подобро му тргна со сопругата.

„Убер“ стигна и во Загреб. Како и секоја новина на Балканот, така и „Убер“ беше дочекан како нешто пратено од клетиот Запад да ни се меша во југословенштината. Ама полека ќе си го најде патот, како и секоја, навистина, корисна работа по која прво се кудело. Помислив како би функционирало ова кај нас... и лаптопот ми цркна. Ако во исто време додека овде правевме топчиња од цреша беше изграден првиот авион, така и кога „Тесла“ ќе го извади „модел 3“ на летачко возило на соларен погон ќе се јави и првиот „Убер“ низ Скопје. Без гајле, и за тоа ќе има јајца и боја.

Малиот брат

facebook

- Како се вика јапонската божица на озборувањето?
- Ком Ши Ка.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

Те изнервираа? Смеј се. Ти се плаче? Смеј се. Сакаш да се издереш и да лупнеш врата? Смеј се.
И после срцев удар, епа срцев удар...

Две најголеми светски разочарувања:
-Охриѓанец кога ќе му кажеш дека имаш смештај;
-пензионер кога ќе му кажеш дека е приватен автобусот

Гостиварчанец да учествува во градењето на новиот ровер за мисијата на Марс, после месец дена роверот ќе отвори прва вселенска бурекарница.

Дома нагалено ме викаат " тури по едно кафе".

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели •

На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- Злато ај кажи ми нешто романтично?
- Дојди заедно да направиме заплата за манцата.

• • •

Цветко го прашува Трпе:

- Зошто си толку нервозен?
- Соседите ме полудуваат. До сега трпев се – ремонт на колата во 6 наутро, трчање на мали деца, крчкање на креветот ноќно време, кавгите и скандалите, гласните разговори на телефон, забавите, но сега сосема претераа!
- Што направија?
- Си ставија пасворд на wi-fi-то!

• • •

- Дали зборувате со себе?
- Секако, понекогаш ми е потребен совет од експерт.

ЧОКОЛАДНИ КОЛАЧИЊА — СО АВОКАДО —

СОСТОЈКИ:

- 60 грама темна чоколада
- 2 лажици какао
- 5 лажици бадеми
- ¼ шолја мед
- ½ лажичка кокосово масло
- 1 јајце
- ½ големо (или едно мало) авокадо

ПОДГОТОВКА:

- На пареа растопете ја чоколадата со кокосовото масло. Авокадото испасирајте го. Бадемите сомелете ги, но не до крај – да има и крупни парчиња.
- Додајте ги јајцето, бадемите, какаото и медот. На крај додајте ја растопената чоколада. Мешајте постојано да се изедначи смесата.
- Оставете ја смесата во фрижидер 30-60 минути.
- Формирајте колачиња со дебелина од еден сантиметар. Печете на 175 степени 17-18 минути.
- Сервирајте!
- Пред сервирање оставете ги во тавата да се оладат десетина минути.

ГастроГард

ИЗГАСНЕТЕ ГО ПОЖАРОТ ВО ВАШИОТ СТОМАК!

- НЕУТРАЛИЗАЦИЈА НА ЖЕЛУДОЧНА КИСЕЛИНА
- БРЗО ДЕЈСТВО
- БЕЗБЕДЕН ЗА ТРУДНИЦИ
- ПРИЈАТЕН ВКУС НА МЕНТОЛ
- БЕЗ ШЕЌЕР

БРЗО

БЕЗБЕДНО

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјето пред сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството. За индикациите, ризикот од употребата и за несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

ВИСТИНСКИ ПОТЕГ
ЗА ЛУБИТЕЛИТЕ НА #ВИСТИНСКОТЕМНО